

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

II. évfolyam 2. szám (2. Jahrgang Nr. 2.)

A Z St.Gallen — Megjelenik havonta — Erscheint monatlich

1970 február 1.

Közös kiadás

A Kereszt Népe	Hollandia
Az Út	Bécs, Ausztria
Hírnök	Linz, Ausztria
Hiszek	Svájc
Magyar Ház	Belgium
Pannonia Sacra	Németország
Sorsunk	Franciaország
Új Ertesítő	Skandinávia

A holland javaslat

A holland pasztorális zsinat most befejezett ötödik ülészakán megszavaztak egy javaslatot, amely elfogadása esetén a papi nőtlenségről kialakult eddigi egyházi felfogást és gyakorlatot teljesen megváltoztatná. A javaslat lényegében a következőket ajánlja: 1. ne tegye az egyház a papszentelést a celibátus vállalásától függővé; 2. házasságukat is szenteljen papokká és 3. ha egy nőtlennül felszentelt pap később megházasodik, ne bocsássa el az egyház szolgálatából.

A pápa figyelmeztető levele

A javaslat láthatóan újabb feszültséget idézett elő Róma és a holland katolicizmus vezetői között. Leginkább mutatja ezt, hogy a fentemlített javaslat megszavazása után Rómában közzétették a pápa levelét, melyet még december 24-én intézett a holland püspöki karhoz figyelmeztetésül. Az apostoli levél első részében a pápa általános-ságban kifejezte nagy aggodalmát amiatt, hogy a pasztorális zsinathoz benyújtott két tervezet (a papságról és szerzetességről) nyugtalanító és zavart okozó tanbeli elgondolásokat tartalmaz. Azután a levél megemlíti egyenként az alábbi súlyos kifogásokat a tervezetek ellen:

1. A tervezetek csak gyéren hivatkoznak zsinati határozatokra és nincsenek figyelemmel a tanítóhivatal legújabb megnyilatkozásaira. De még jobban kifogásolható — írja a pápa — hogy a tervezetek nincsenek összhangban a zsinati határozatokkal és a tanítóhivatal megnyilatkozásaival.

2. A papsággal foglalkozó tervezet a) az Egyházzal úgy beszél, mintha annak csak evilági, földi küldetése lenne; b) a papságot pedig a keresztény közösségtől átruházott hivatalnak tekintik, c) a celibátust elválasztja a papságtól és d) magát a pápai hatalmat is jelentéktelenné akarja.

3. A szerzetességről szóló tervezet is tartalmaz kértelműségeket és tévedéseket, melyeknek alkalmazása a szerzetesi életben sajnálatos következményekhez vezetne.

És a levél befejező részében felhívja a Szentatya a püspökök figyelmét: Tekintsék kötelességüknek a zsinati határozatok szellemében a papi nőtlenségről «világosan és határozottan azt tanítani, hogy a tökéletes tisztaság nemcsak lehetséges, hanem az öröm és életszentség forrása».

A holland püspöki kar nyilatkozata

A pápa december 24-én kelt levelét nyilván azért adták át a sajtónak január 12-én, hogy a holland püspököket a közvélemény előtt figyelmeztessék és a megszavazott javaslattal kapcsolatban állásfoglalásukat befolyásolják. Ez azonban nem nagyon sikerült, mert a püspöki kar, bár az üléseken tartózkodott a szavazástól, január 19-én egy nyilatkozatban magáévá tette a pasztorális zsinatnak a papi nőtlenségről megszavazott javaslatát.

A püspökök nyilatkozatuknak már a bevezető részében utalnak arra, hogy a holland katolicizmusnak az a része, amely osztja a pasztorális zsinat véleményét, nem tekintheti magát illetékesnek arra, hogy minden további megvitatás mellőzésével követelje az egyetemes egyháztól saját véleményének elfogadását. A pasztorális zsinat határozata azonban alkalmas arra, hogy befolyást gyakoroljon más részegyházakra (püspöki karokra). Különösen ma lehetséges ez, amikor a tömegtájékoztatás eszközei rendelkezésre állnak, — mondja a nyilatkozat.

Hangsúlyozottan aláhúzzák a nyilatkozatban, hogy az egyes püspöki karok felelősek a saját részegyházaiért, de egyidejűleg felelősséget kell vállalniok az egyetemes egyházért is. Ez a kollektív valódí értelme, ahogyan azt a II. Vatikáni Zsinat kihirdette. A kollektív elvének megfelelően a részegyház vezetői kötelesek a pápát tájékoztatni a területükön kialakult helyzetéről és azokról az elgondolásokról és kívánásokról, melyek a közvéleményben uralkodnak és esetleg más részegyházakban is hasonlóan jelentkeznek.

A püspöki nyilatkozat következő része hatá-

rozottan magáévá teszi a pasztorális zsinat javaslatát a papi nőtlenségről, de a püspökök hangsúlyozzák, amit már előzőleg is aláhúztak: Egyetlen egy részegyház sincs abban a helyzetben, hogy bevezesse a megszavazott javaslatot, anélkül, hogy arról előbb a pápával és az egyetemes egyházzal tárgyalta volna. Az azonban az egyetemes egyház javát szolgálhatja, ha fontos és sürgős problémákat, melyek az egész egyházat érintik, megtárgyalnak.

A nyilatkozat utolsó bekezdésében a főpásztorok jelentik: Alfrink kardinális minél előbb igyekszik érintkezésbe lépni a pápával, «hogy tárgyalhasson vele arról, mit kell tenni az egyház javára ebben a helyzetben.»

Krizis vagy szükséges reform?

A válság jelei ezek vagy szükséges reformtörvények? A közvélemény az egyházban megoszlik, még akkor is, ha kétségtelen, hogy a nagy többség krízisre gondol s csak egy bátor és elszánt kisebbség beszél «szükséges» reformokról. Ez a törekvés most két vonalon fut: nemcsak a celibátus kérdését vetette fel, hanem a kollektív elvnek is egy olyan alkalmazását, melyet a reformok szolgálatába akar állítani — úgy látszik — még a pápával szemben is és az egyházban eddig szokatlan módszerrel, a világsajtó támogatásának igénybevételével.

Egyesek nagy veszedelemtől beszélnek: teljes hittani és erkölcsi bizonytalanságról, a fegyvel teljes felbomlásáról az egyházon belül, sőt a szakadás lehetőségéről. Mások viszont könnyebben veszik a problémákat és úgy nyilatkoznak lapokban, előadásokban, rádióban, mintha csak arról lenne szó, hogy az egyházat kivetkőztetik elavult százados ruháiból, hogy annál jobban lássuk mi magunk és lássa a világ, mi a lényeg a kereszténységben.

Két nagyon kicsi hír jelent meg, még a katolikus lapokban is nagyon eldugottan a friburgi kardinálisról, aki egyik teológusa VI. Pál pápának. Az egyik hír arról szólt, hogy Journet bíboros Rómába utazott. (Nem is kétséges, hogy a Szentatya hívta, mert meg akarta vele beszélni a hollandiai helyzetet.) A másik hír az volt, hogy Journet bíboros hazaérkezett és a svájci katolikus hírtügnökségnek (KIPA) ezt a rövid nyilatkozatot tette:

«Mélyen elszomorít a holland püspöki karnak és tanácsadóinak az a botor és macacs magatartása, melyet Krisztus helytartójának és az összes katolikusok fejének hittani és fegyvelmi útmutatásai szemben tanúsítanak, aki pedig az egész egyháznak és mindenegyes krisztushívóknak

főpásztora itt a földön. Esengve imádkozom azért, hogy ne következzen be a legrosszabb és Isten szent egyháza Hollandiában mindenféle győzedelmeskedhesség.»

A celibátus egyidős az egyházzal

A papi nőtlenségről mint «elviselhetetlen» teherről beszélnek sokan. Orvosokra, pszichiáterekre hivatkoznak, akik az önmegtágadó életet az érett egyéniség kibontakozásában akadálynak s ugyanakkor szellemi elferdülések és betegségek okozójának tartják. Legújabbban egy új egyházi tudomány, a vallásszociológia képviselői foglalkoznak sokat a kérdéssel és számos papi tragédiáról azt állítják, hogy azért következett be, mert az illetők, ha más szociológiai körülmények között éltek volna, nem léptek volna a papi pályára. A celibátust, ha nem is kimonodottan kényszerből, de egy rájuk nehezedő család, vagy más társadalmi nyomás alatt vállalták. A legtöbbet persze azt az érvet emlegetik, hogy a papi nőtlenséget előíró rendelkezés nem isteni, hanem egyházi eredetű törvény, melyet éppen ezért az egyház vezetői — egy megváltozott társadalmi helyzetben — módosíthatnak.

Az igaz, hogy a papi nőtlenségről 314-ig nem volt külön írott egyházi törvény. A hagyomány alapján Jézus Krisztus és az apostolok példája volt az irányadó és az az evangéliumi szellem, amely a tisztaság gyakorlását kezdettől fogva nagyon értékelte. Adataink vannak az ősegyházból és az ókorból is arra, hogy ezt a hagyományon alapuló íratlan törvényt mindenütt alkalmazták: a papjelölteket általában a nőtlenség köztül válogatták ki, a házasság pedig, bár tiltva nem volt, szentelésük előtt általában lemondtak a házasságról.

Ezt a meglévő gyakorlatot az egyház törvénynyel szentesítette és a celibátust mindenkitől megkövetelte. Tagadhatatlan, voltak lázadások e rendelkezés ellen. A nyugati egyházban két ízben vert eddig nagyobb hullámokat — a mait nem számítva — a papi nőtlenség elleni mozgalom: először a 9-10. század idején, másodszor a reneszánsz korban. Meg lehet azonban azt is állapítani, hogy ezeket a korokat nem szokás az egyháztörténelem fényes korszakai közé számítani se erkölcsi se hitéleti szempontból.

A mai celibátus elleni mozgalom más érveit is tüzetesebben meg kellene vizsgálni — főleg az un. egyházzsziológiai és pszichológiai érveket. Sokan még vannak ugyanis győződve, hogy nem a celibátus «elviselhetetlensége» apasztotta meg a papi hivatásokat, hanem sokkal inkább az a bizonytalanság és zűrzavar, melyet a tömegtájékoztatás eszközeinek felkínálkozásával ifjaink lelkében támasztottunk.

VECSEY JÓZSEF

A pácák

Írta: Sik Sándor

Ahol járok a hegyoldalokon,
Körül egy különös uradalom:
Aki a rögöt kaszálja, kapálja,
Fekete-fehér fejkötős apácák.

Szentolvasóra szokott kezeik
A gözölgő trágyát egyenetlik.
Nagy bakancsukon csomósan ragadnak
Göröngyei a felhigult agyagnak.

Lenn egy nővér az istállók mögött
Két-csacsi-vonta vén kordén döcög.
Másik a nyitott pajtában keresgél:
Harmincöt éve van a teheneknél.

Az iskola kertjéből nóta cseng.
A nővér körül apró nép kereng.
A főnöknő benn ül az irodában:
Levelet diktál Délamerikába.

De szól az Angelus harangszava,
És elpihen irógép és kapa,
Oly messze már a hitvány földi munka:
Sietnek mind a szent officiumra.

S míg munkájuk imába olvad át,
Már nem látom a kápolna falát,
Csak őket látom, százsorosan őket,
Csupa kemény és fehér fejkötőket.

Milliónyi fehérlő bóbítát,
Tarka tőlük a fekete világ:
Délövi hőben, alaszkaiban,
Máglyák között, vérengző Mexikóban.

A kelevények sajgó púpjait
Elsímogatják hívős ujjait.
Hol emberésznek nincsen már bejárta,
Ott megjelenik Mária és Márta.

A föld sebére ők a jó kenet.
A nagy sötétben ők fehérlenek.
Mint milliónyi öröklámpa, égne
Dölt oltárain az emberiségnek.

És Isten, aki tíz igaz miatt
Kettőtöri a bűntető nyilat.
Miattuk, akik érettünk elégnék,
Kegyelmez a kárhozott nemzedéknek.

A tartalomból

A holland javaslat	1. o.
Orosz kihallgatás	2. o.
Lepold Antal 90 éves	3. o.
Az Egyház és fiatalok	3. o.
Az új egyházi naptár	5. o.
Párizsi levél	6. o.
Biafra nincs többé	7. o.
A holland kísérlet	8. o.

« Akik érettünk elégnék »

A nagy papköltőnek, Sik Sándornak irodalmilag is egyik nagyerőtelű verséből valók a fent idézett szavak. A gyönyörű költemény — melyet nem véletlenül idéztünk a papi nőtlenségről szóló vezércikkünk mellett — megmutatja, hogyan látja a zseniális költő és mekkora művészettel képes kifejezni a szerzetesi intézmény értékét. Nemcsak a papok, de az apácák is azért mondanak le a házasságról, a saját gyermekéről, hogy gondozói és nevelői lehessenek másoknak, sokszor a legnehezebb körülmények között: «Délövi hőben, alaszkaiban, Máglyák között, vérengző Mexikóban». És ez a remek költői kép eszünkbe juttatja azt a 9.000 magyar szerzetesnővért, akik a vérengző Magyarországon égték és égnék mint «öröklámpák» a magyarságnak «dölt oltárain».

Hogy mit jelentettek ők a magyar katolicizmusnak abban az ádáz háború utáni időben, mondja el nekünk itt a legilletékesebb, a nemzet nagy lelkipásztora, Mindszenty bíboros, akinek a nemzetért aggódó nagy szíve a költőéhez hasonlóan felfogta nagyszerű értéküket.

A primás a Szalvátor Nővérek angalföldi tanintézetében mondta a magyar nővérekről ezeket a szintén megörökítésre méltó szavakat:

A kedves nővér is édesanya a szellemi anyaság birtokában. Az anyai szeretet kútja, amelytől sohasem kérdezzük, adja-e még. Az apaca és a gyermek között nincs meg a vérség köteléke, de dúsán megvan mindez lelki vonalon... Mérethetetlen tökéjük a Krisztusnak szentelt tisztaságuk. Az apácák a legnagyobb művészei a női szívbe ojtott anyasági érzéseknek. Az édesanya csakig égő gyertyája a lelkéből és véreből való gyermekeknek; a nővér, mire kihervad az életből, 900-1000 lelket télt tudással, erénnyel. A női személyiség gyönyörű kivirágása: meghal benne az én, lezárva az élet folytatása, a saját húsa, vére meghal, mások gyermekeiért lesz lobogó áldozat. (M. O. 1. kötet 174. o.)

Mindszenty írta az iskolából távozó valamennyi szerzetesnővérrel 1948 augusztus 1-én:

Értelmi, szívbéli és jellembeli tökéjük nem áll mostanában az ifjúság rendelkezésére. Vannak helyzetek, amikor a lelkiismeret mond «megállj»-t. Vadócba nem oltanak rózsát, hogy szebb legyen a föld. Némán, hangtalanul megindulnak; el az iskolától szülők, ifjúság végtelen és könnyes sora között néma tiszteletadástól kísérve... Százados munkájuk méltatására kötetek kellenének, mégse volna teljes az érték felmérése, hisz történelmi és természetfölötti értékekről van szó... Néma ajkuk, az iskolától távolodó alakjuk is tanít: Ha eljő az idő, amikor a józan tanítványt nem bírják el, amint tanítottak benneteket, maradjatok abban! (M. O. 3. kötet 191. o.)

És mintha előre látta volna a jövőt, egy elszakított területen lévő szerzetesház magyar apácáit így állította példaképpül az anyaországiak elé:

Éjjel-nappal kézimunkáznak, kötnek, varrnak; így keresik a kenyérüket, de az ottani magyar foglyokat a táborokban segítik, bámulatosan segítik. Amit tesznek, csepp a tengerben, de csillag a sötét éjszakában. Nem az a baj, hogy beborult az ég; az a baj, ha már csillag sem akad... Állnia kell a szerzetesi élet tengelyének, — folytatta a primás a három év múlva rendház nélkül maradt apácák előtt — tisztaságnak, szegénységnek, engedelmeségnek. A Gondviselésbe vetett rendíthetetlen hittel szolgálni kell Istenet: még lobogóbb hittel, Mária és Márta együttes lelki-ségével! (M. O. 1. kötet 180. o.)

A római Szent István Ház öröme-bánata

Az ég derűs. Világoskék fátyol borul az «örök város»-ra. Csak a távoli széleket csipkékzik fehérre a ritkás felhőfoszlányok. Az őszi délután melegében éles vonalakban rajzolódnak ki templomok, paloták és házak, amelyek a zöld kertek, ligetek vagy fasorok közé szorulva napoznak. Az utcák aránylag még csendesek. Emberek éppúgy mint járművek sziesztáznak. Csak a Szent István Ház csendjét veri fel egy magányos taxi. Házaspárt szállított hozzánk. Furcsa házaspárt. Az asszonyt évek óta tolokocsihoz szegezte a betegsége. A disszidálással járó sok nélkülözés teljesen megbénította. Áldozatos férje tolja a kocsi; ápolja és gondozza a szenvedő asszonyt. Mindkettő zarándokcsoporthal érkezett Rómába, és ezt a szabad délutánt arra használták, hogy taxin meglátogassák a Szent István Házat, hogy töviről-hegyire megnézzék és megcsodálják.

Mert a Szent István Házban csodálni való is van. Van, aki megcsodálja a modern épületet, a szépen gondozott parkot vagy az olesó és izletes magyar konyhát... Mások a Szent István kápolnán felejtik a szemüket. Prokop Péter festőművésznünk alkotásai mély nyomot hagynak a legtöbb zarándok és turista lelkében. A misztikus és homályban a művészi üvegablakokon megtörő olasz napfény csodálatos színekben játszik!... Minden vasárnap magyar szentmise, magyar igehirdetés, énekekkel, és a végén felhangzik a magyar himnusz. Ilyenkor a szemek könnybe lábadnak.

Az olasz néptengernek ezen a kis magyar szigetén a világ minden részéből összeverődnek magyarok. Elhozzák örömeiket és bánatukat, kicsérlik élményeiket és mindazokat a benyomásokat, amelyek csak az «örök város» nyújthat. Mint ahogy Robinson lelkében akkor ébredtek új erőre a szunnyadó remények, amikor a magányos szigeten felfedezte embertársát, akit Pénteknek keresztele, úgy a Felvidékről vagy a Bácskából, Erdélyből vagy Kanadából, Párizsból vagy New Yorkból, Ausztráliából vagy Délamerikából a kis szigetre vetődő magyarok is újra felfedezik egymásban a közös magyar sorsot... A Szent István Ház családias magyar légkörében megolvadnak megkérgesült érzések, megkövesedett emlékek, és újra magyarrá és kereszténnyé válik, amit az idő, az idegen környezet vagy a sors mostohasága eltemetett.

Pedig a Szent István Ház hivatásának még csak a kezdetén áll. A Dr. Zágón József prelátus úr

lelkében megfogalmazott nagy terv a Via Casalettón — hála a jó Istennek gyökeret vert, és rövid idő alatt valósággá is lett. Élő és lüktető valósággá. A Szent István Ház valóság minden örömeivel, bánatával és minden problémájával. És mint ilyen élő, a jövőbe tekintő magyar valóság hív minden magyart, hogy néhány napig vagy hétig magához ölelje és gazdagítsa mindazokkal az élményekkel, amelyeket csak az «örök város» nyújthat... Elvezeti őket az emberi lángelmék legnagyobb alkotásaihoz, és szorosan fűzi őket Krisztus földi helytartójához, a római pápához. Minden szerdán a Szent István Ház módot nyújt, hogy lakói résztvehessenek a pápai audiencián, legyen az Castelgandolfóban vagy a Vatikánban. Mert Szent István király első római alkotását, a római zarándokházat ennek a gondolatnak a fényébe állította. Aki az ő országából Rómába zarándokol, ne érezze magát hontalannak. Sajnos, a mostoha idő folyásában az első magyar zarándokház elpusztult. De a magyar élni akarás és áldozatkészség nem tudott ebbe belenyugodni. 200.000 US dollárért megvásárolta az 5.600 négyzetméter nagyságú telket, amelyre aztán Fáy Erzsébet Duncan Olivér emlékére megépítette a mai Szent István Házat. Hátra van még az utolsó rész. Az épület harmadik szárnyát kell még az esztendő folyamán tét alá húzunk, berendeznünk és üzembe hoznunk. A költségvetés 150.000 US dollárra rúg.

A cél, amely szemünk előtt lebeg, magaslatos. Az út, amely a célhoz vezet, tövises. De a szabad világ sok lehetőséget nyújt nagy alkotásokra. Egyrészt azért, mert a gondolat, a szó és a terv a sajtó, a rádió és a televízió útján mindenható eljuthat. Gazdag és szegény ajtaján egyaránt bekopogtathat. Másrészt mert a magasabb életszínvonalon mozgó nyugati ember igényeit leszoríthatja és megtakarított pénzét jótékony célokra is fordíthatja. Mivel a szabad világban sem a szeretetet, sem a jótékonyt még nem államosították, individuális ihlettel és egyéni meggyőződéssel beállhat azoknak a sorába, akik a fölöslegű hegyeből vagy dombjaiból valamit lehordanak, hogy a szociális bajok és jajok szakadékaik betöltődjenek.

A római Szent István Ház az «örök város»-ban fekszik. Úgy csüng rajta, «mint gyümölcs a fán». Ebből a csodálatos életfából szívja életnedvét, a város történelmi és keresztény múltjának és örök hivatásának atmoszférájából színeződik. Ami nagyot, szépet és szentet az alkotó képzelet és akarat — legyen az vallás, művészet vagy történelmi események — alkottak, mind

nyomot hagyott Róma örök arculatán. Az emlékművek és romok mérhetetlen sokaságában még ma is él, föleml vagy lesújt a pogány Róma, a zsenge katakombás kereszténység, a bizantin századok, a középkor különféle szellemi áramlatai és a barokk-korszak triumfalizmusban tobzódó hite és optimizmusa. Helyesen írja Mauclair: «El itt (Rómában) valami, amit sehoh a világ nem talál; 25 évszázad óta öt vagy hat kultúrkör rakódik egymás fölé és hatja át egymást.»

Mi Rómát nem úgy védjük, mint 548-ban Kr. u. Belizar hadvezér, aki Totila keletgót király ostromló seregére az Angyalváról a híres mauzóleum szobrát lövette... Mi késői utódok úgy védjük, hogy amikor a szédületes modern technika révén fokozatosan új világ tárul a szemünk elé, régi nagyságunk és kultúrértékeink csodájára járunk!...

A Szent István Ház épül és szépül. Bízunk a megindított kötvény-akció sikerében. Bízunk, hogy a szabad világban élő magyarság nem fog cserben hagyni merész vállalkozásunkban! Bízunk, hogy lelke mélyén rádöbben majd, hogy Szent István király szeréves jubileumának évében az «örök város»-ban magának is «érenél maradandóbb embélet» kell állítania.

P. SELLYE VINCE

«AHOL a PÁLMÁK VIRAGOZNAK»

című lap szerkesztője: P. Polgár István S. J. lapunkat a következők közlésére kérte fel:

A 50 rendtartományban dolgozó 140 magyar jezsuita közül 31 missziós szolgálatot végzők egyikeként a közelmúltban, 1969 október 1-én Jézusunk súlyos próbát engedett nekem. Missziós telepemen mintegy 20-50 indiai bennszülött megtámadott, csépelve vert, s azután 10-12 km-es úton ismétellen fojtogatott, hogy egy törülközővel az útmenti fák egyikére felkössenek. Csak a Jézus csodálatos beavatkozásával maradtam meg, menekültem Calcuttába, ahonnan 19 csendőrt szállított ki, a támadók közül három őrizetbe vett. Mivel a calcuttai jezsuita provinciális helyszíni tárgyalásai eredménytelenek voltak, végül is a calcuttai érsek titkára találta meg a békítés módját: 2600 kg rizs alakjában. Négyhetet távollét után hazatérhettem boddipuri missziós telepemre. Segítségemre volt a St. Xavier's College-ke vég-

zett csendőrküldési parancsnok is. Az a reményem, hogy március 31-ig, világkörutámig kibírom itt, s azután provinciálisom biztonságosabb helyre disponál. Üldözőimnek megbocsátottam, s magam áldoztattam meg őket.

Szabadságom alatt a következő utat óhajtom megtenni. Ahol erre rendházak vagy egyesületek kívánságukat fejezik ki, egy-egy órás előadást is tartok a mai India társadalmi problémáiról, jobbat, mint amiket újságból lehet olvasni, hiszen sokéves helyi élményeim alapján szólok. Sehoh senkinek nem óhajtok terhére lenni. Sehoh senkitől nem óhajtok pénzt kérni és gyűjteni. De mivel hosszú indiai missziós munkám alatt minden keresetem nagyon nélkülözhetővé várt, családjaikra költöttem, azért nyilvánvaló, hogy előadásom hallgatóitól vagy előadásaim megrendezőitől — nem többet, mint — az útiköltségemhez, szállásdíjhoz és ételmeztetéshez szükséges kiadások megtérítését köszönettel elfogadom.

Körülbelül március végén kezdődő körutam programja a következő: Kalkuttából először az ausztráliai Perth-be megyek (Guilford repülőtér), s ott meglátogatom Kocsis Arnold földimét (a «legyőzhetetlen birkózó bajnokot»). 2. Sydney (Ausztráliai Magyarság), 3. New Zealand (P. Dr. Oláh-Tóth), 4. Formosa (S. J. Misszió), 5. Tokyo, Hirosima (Prof. Imaoka), 6. és 7. USA és Canada, ezen útszakasz programját P. Nicolici S. J. dolgozza ki, de szeretném, ha Los Angeles, Chicago, Detroit, Cleveland, Philadelphia, New York, Montreal, Toronto, Vancouver magyarsága alkalmat adna a megismerkedésre. 8. Dublin, 9. London, 10. Fatima, 11. Lourdes, 12. Paris, 13. Zürich, 14. München (Mgr. Ádám), 15. Köln (P. Fenyvessy), 16. Stockholm, 17. Bécs (Pater Dittich és Prof. Dr. Málnási), 18. Budapest, 19. Beograd, 20. Okucsányi (családunk központja), 21. Zagreb, 22. Róma, 25. Jeruzsálem (Szentfű). Végállomás India, vagy ahova közben provinciálisom disponál.

Ha az útvonalon magyar egyesületi előadásokat kívánnak tőlem, akkor szíveskedjenek kellő időben előre bejelenteni az USA és Canada városai-ból P. Nicolincnak S. J., Európában pedig Prof. Dr. E. Málnásinak (A-1051 Wien, Postfach 547, Ausztria). Igyekszem a találkozókra mindenki óhajának eleget tenni.

Forró magyar szeretettel:

P. POLGÁR ISTVÁN S. J.
bengáliai misszionárius

Orosz kihallgatás

Az ostrom alatt számos bomba esett a Horánszky utcában fekvő házunkra, szinte romhalmaz volt az egész, de azért a két orosz főrendőr meg a tolmácsuk megtalálta a szobámat. Térképet mutattak és azt mesélték, hogy a mi körzetünkben valami 150 tisztnek akarnak szállást találni. Nagyot csodálkoztam ezen, ők pedig nyomban helyet foglaltak és elkezdték a kihallgatást. Ma sem értem, mire szolgált a térkép meg a bevezető szöveg. Az ezredes jegyzetből kérdezett és még az is érdekelt, hány nyelvet ismerek. Szándékosan nem mondtam meg, hogy valamikor Nagyszombatban a szlovákok is megtanultam, de azután többet nem gyakoroltam, tehát alaposan el is feledtem, viszont annyi csak maradt belőlem, hogy valamit sejtettem abból, amit egymás között beszéltek. Egyszer úgy látszott, nem azt válaszoltam, ami a jegyzetben állt és a főnök nyersen rámszólt: nem mond igazat. Erre fölhorokantam, rávágtam az asztalra és így tiltakoztam a gyanúsítás ellen: Vegye tudomásul, én nem szoktam hazudni, mint mások. Aztán megnyagaráztam neki, miben tévedett. Azért is viselkedtem így, mivel azt hittem, a földi pályám véget ért és legjobb esetben még egyet utazom Szibériába.

Csak azért írom le a vallatás néhány részletét, mert ma is fontos tudni, mi forog a moszkvai koponyákban. Eleve föltettem magamban, hogy udvariás leszek az oroszral szemben főképpen azért, mivel keresztény és pap vagyok, tehát minden helyzetben Jézus példáját kell követnem, bár a kényszerű találkozás egyáltalán nem volt ilyenre. Nagy előnyömre szolgált, hogy az orosz iradalmat meg a bolsevizmust eléggé ismertem, de még így is ért néhány meglepetés a hosszú társalgás alatt. Például az egyik kérdés szó szerint így hangzott: A magyar egyház kormányzatában Ön-e a fontosabb személy vagy az esztergomi bíboros? Erre bizony elnevettem magamat, az ezredes azonban haragosan megintett: ilyen tárgyaláson nem szokás nevetni. Úgy látszik, súlyosan vétettem a rendőri szertartás ellen, de nem hagytam annyiban a dolgot és pontosan előadtam, mekkora tekintély a bíboros-prímás egyházjog szerint és milyen szerény hozzá képest az egy-

szérű pap hatásköre. Amint ezt előadtam, ők mosolyogtak rajtam és azzal vádoltak, hogy az egész csak porhintés a világ szemébe, mert valójában a jezsuiták a pápa ügynökei és mindenütt ők irányítják a püspöki kart. Erre nyíltan elmondtam nekik, hogy Serédi primással mindössze kétszer beszéltem. Az első alkalomkor csak ő beszélt és így nem jutottam szóhoz, másodszor meg a maga római modorában kiadós leckét kaptam tőle többek előtt. Ma sem tudom, elhitték-e az oroszok, amit olyan őszintén mondtam nekik, vagy a kérdés csak otromba cselgóság akart lenni.

Azt is tudni akarták, mi a véleményem az orosz népről és műveltségéről. Erre is minden kertetél nélkül válaszoltam: szerintem az orosz még mindig fiatal, tehetséges nemzet és még nagy szerepe lesz a történelemben. Csak arra hivatkoztam, amit az irodalomban alkottak Turgenyev, Puskin, Gorkij, Tolstoj és főképpen Dostojevskij. Rá akartam venni őket, hogy beszéljünk «A Karamazov testvérek» című híres művéről, ám erre nem voltak kaphatók. Nyilván nem ismerték azt, holott mindkettőt azt állítottam, hogy egyetemem végzett. Nem akartak szegyet vallani előttem, tehát más irányban érdeklődtek, bár láthatóan jól esett nekik, amit róluk mondtam.

Akkor már sejtettem, közvetlen veszély nem fenyeget, de azért tovább is minden szóra vigyáztam, hiszen csak azután jött a java kérdések: mit gondolkod a bolsevizmusról? Igen sajnálom — feleltem — hogy Oroszországban még nem jártam, de itt vannak a könyvtárakban a legjobb tudományos művek, amelyeket a szovjet rendszerről megjelentek. Nincs kedvem köntörfalazni, tehát komoly forrásaim meg a történelem tanúsága alapján azt hiszem, a bolsevizmus már hanyatlóban van, habár még több irányban terjeszkedni fog. Az a tudományos világnézet ugyanis, amelyre Marx és Lenin támaszkodott, ma már idejét múlt. Hiszen azóta a fizikában óriási forradalom ment végbe és az anyagról már egészen más a felfogásunk, mint a múlt században volt. Erre megkérdeztem, tudják-e mi a különbség a makrofizika és a mikrofizika között. Nyíltan megvallották, erről még nem hallottak.

Nagyon érdekelte őket, mi a munkaköröm. Mint tanár a társadalomiant adtam elő és nagyon csodálkoztak, amikor hallották, hogy az egyháznak tudományosan kidolgozott tanítása van a társadalmi kérdésekről, amely határozottan elítéli a kapitalista rendszert. Ennek alapján szerveztük meg a mi mozgalmunkat, amelynek középpontja elve a szociális igazságosság. Két kongregációt vezettem és részletesen leírtam, miben áll az ilyen egyesület működése. Főképpen a titkárok címét akarták tudni, habár erősen hangsúlyoztam, hogy nálunk e hivatal nem olyan fontos, mint ők képzelik. Közölték azt is, mi mindent írtam addig, de ezzel nem törődtek.

Már délután három óra volt, a hosszú párbeszéd fárasztott és untait és hirtelen kintű ötletem támadt, hogy némi színvallásra kényszerítsem őket, mert nem láttam, mi lesz a különös színjáték vége. Azért is ezt mondtam nekik: Azt hiszem, világos Önök előtt, hogy mindig a munkások pártján voltam a tőkével és a mindenkori kormánnyal szemben. Önök most a nép szabadságát és a proletárok győzelmét hirdetik. Magam is azért harcoltam eddig, de nem kérdeztek tőlem, miért nem állok nyíltan az új rendszer mellé. Erre ugyancsak meglepődtek és izgalommal biztattak, hogy beszéljek.

Csak ez a hangulat kellett nekem s azért így folytattam: Önök tudják, hogy itt nyugaton nagy szabadság van és mindenkinek joga van azt hinni és vallani, amit igaznak tart, mert főleg a művelt ember nem élhet a meggyőződése ellen. Azért is szavamat adom, hogy nyomban ledobom a ruhát, amelyet hordok és faképnél hagyom az egyházat, ha Önök meggyőznek arról, hogy tudományosan igazuk van, tehát világnézetük elbír minden bírálatot, vagyis biztosan megmutatja a történelmi fejlődés irányát. Én ezt még nem látom be, de itt az alkalom, győzzenek meg róla. Erre megrökönyödtek és némán bámultak rám. Nyilván ilyen fordulatra nem készültek föl és erre szerepet is váltottunk.

Induljunk ki abból — folytattam — mi a marxista világnézet alapvető tétele és mennyire lehet azt bizonyítani. Úgy ültek előttem, mint a diák, aki nem készült el a vizsgára és hagyta

beszélni. Így aztán szabályszerű előadást tartottam nekik a mennyiség, a minőség, a mozgás fogalmáról és miért nem lehet marxista módon magyarázni a mindenséget. Halálos unalommal hallgattak, amíg az ezredes azt nem mondta: fáj a fejem és menjünk enni. Erre majdnem fölnevettem, mert az jutott eszembe: a betyároknak fáj a fejük, ha az igazságot hallják. El is mentek azzal, hogy másnap folytatjuk a társalgást. Azt mondták, tíz óraker jönnek majd ismét és erre megjegyeztem: várom őket, de ha nem jönnek pontosan, nem találunk otthon, mert sok a dolgom és Európában drága az idő. Reggel erős zápor esett, az ezredes elmaradt, de az őrnagy és a tolmács pontosan érkeztek csuromvízesen, de el is várták az elismerést, hogy ők tudják az európai szokást. Már nem is emlékszem, miről beszélünk még és hamarosan el is távoztak. Csak később tudtam meg, hogy a két tiszt volt a hírhedt MVD, vagyis a politikai rendőrség vezetője, de engem többé nem háborgattak. Annál több bajom volt később a hasonló hazai hatósággal.

Többször törtem a fejemet, mi volt e kihallgatás célja és most azt hiszem, az orosz rendőrök kíváncsiak voltak, miféle szerzet lehet a jezsuita, mert ilyent még nem láttak, de bizonyára fenyegetés is akart lenni, hiszen a rendszert, a szovjet államot a rendőrség korlátlan önkénye meg a népet lenyűgöző rémület tartja fönn. Ezt azonban csak akkor éltem meg igazán, amikor Szentgottárdon kezdtek a vasfüggönyt fölláttatni, én pedig éppen abban az időben tartottam ott népmissziót. Az országnak sejtelle sem volt arról, hogy hamarosan elkészül a börtönfal, amelyen a róka sem tud veszély nélkül átszökni. Előre láttam, micsoda borzalom vár ránk, de arra is gondoltam, hátha még lehet valamit dolgozni otthon, Isten magyar szőlőjében, akkor pedig nem szabad elhagyni a nyomorult hazát és a nyugati szabadságba menekülni. Nagy kínna valóban ment is még a munka, de már nem sokáig.

VARGA LÁSZLÓ S. J.

Lepold Antal prelátus 90 éves

A kétezeréves egyház történetében is bizonyára ritkán fordult elő, hogy egy-egy istenszolgája közel hét évtizedet tölthessen el életéből az Úr szőlőjében szorgalmas és eredményes munkásságban. Lepold Antal, aki 1880 január 22-én született, s akit 1904-ben szenteltek pappá, eddig 66 évet szentelhetett tevékeny munkásságban papi hivatalának. Kezdetől fogva mindig fontos munkaterületen végezte a lelkipásztori, a püspöki irodai, az egyházi tudományok művelésének s legutóbb a papnevelésnek munkáját. Káplán volt a népes horgosi, majd a még jelentősebb zentai plébánián szülőföldjén, Bácskában. Ugyancsak fiatalon került jelentős kalocsai állásokba: előbb székesegyházi szónok, majd a püspöki hivatal beosztottja. Mikor Csernoch kalocsai érsekből Magyarország primása lesz, Lepold Antal titkáráként kerül a magyar egyház központjába Esztergomba. Itt hamarosan irodaigazgató, majd 37 éves korában protonotárius kanonok lesz. Csernoch halála után teljesen tudományok művelésére adja magát s nagy szolgáltatásokat tesz ezzel a történelemnek és főként a magyar archeológiának. 1946-ban élete hatodik évtizedének a közepén Mindszenty primás kérésére vállalja a Pázmáneum rektorságát, ahol a mai napig él és tevékenykedik.

A szülői ház és az iskola

Lepold Antal Bácskában Szentfülöp községben született 1880 január 22-én. Szülei szorgalmas és takarékos földművesek, akik értettek ahhoz, hogy jó bácskai földjeiket kitűnően kihasználják és örökölt gazdaságukat még gyarapítsák. Tehetséges gyermekük iskoláztatásáért is meghozták a szükséges és akkor nem jelentéktelen áldozatot. Az elemi iskolába Topolyán járatják, majd a jó hírű kalocsai jezsuita gimnáziumba iratják be, melynek 1892-1900-ig volt növendéke. 1900-ban szerezte meg ugyanott az érettségit. Egy szülőfalujáról szóló könyv, melyet a szintén Szentfülöp-ről származó neves újkövértesi karnagy és zeneszerző, Léh István állított össze, azt írja Lepold Antalról, hogy mindig osztályelső volt és az évtelvi bizonyítványosztások alkalmával sok kitüntetésben részesült. Tanárainak még később is az volt a véleményük, hogy az iskola fennállása óta Lepold Antal és a nálánál egy évvel idősebb Müller Jakab jezsuita voltak az intézet legkiválóbb növendékei.

Az érettségi után felvették a kalocsai egyházmegyébe s mindjárt a Központi Szemináriumba küldték, hogy a Pázmány Péter Tudományegyetemen végezhesse el teológiai tanulmányait. 1904 június 29-én szentelték pappá.

Csernoch bíboros-primás munkatársa

1912-ben, amikor X. Pius pápa Csernoch János kalocsai érseket esztergomi érsekké és Magyarország hercegprimásává nevezte ki, Lepold Antal levéltáros volt a kalocsai érseki irodában. Cser-

noch jó emberismerettel rendelkezett és közvetlen közelből még inkább felismerhette Lepold tehetőségét s azért őt választotta primási titkárnak. Így került Kalocsáról Esztergomba. 1945-ben pedig már ő a feje az érseki irodának, mint irodaigazgató s két év múlva 37 éves korában az esztergomi káptalan tagja és protonotárius kanonok.

Mindvégig Csernoch belső munkatársa és bizalmasai közé tartozott. Résztvevett a magyar bíboros mellett azon a konklávéban, melyen XV. Benedeket — éppen Csernoch erős támogatásával — pápává választották (1914). A háború okozta nehéz helyzetben, de a még súlyosabb trianoni időben sokat jelentett a primási aulában Lepold tevékenysége és tárgyilagos, finom ítélőképessége. Még ma is nagy érdeklődéssel hallgatja mindenki, ha Lepold azokról az időről hiteles tárgyilagosan nyilatkozik. Persze később az akkori eseményeket is nagyhorizontú történelmi áttekintésbe tudta állítani. A 20. század egyházi és világi magyar közszereplőit kevés történész tudja hozzá hasonló tárgyilagos és mindig elfogulatlan megvilágításba helyezni.

Még a nagyelfoglaltságú Mindszenty primás, aki maga is kiváló ismerője a magyar és az egyháztörténelemnek, szívesen terelte a beszélgetést történelmi témákra, ha Lepold prelátus is ott volt a társaságban és a legnagyobb figyelemmel hallgatta meg mindig Lepold kanonok véleményét a szóba került történelmi személyekről és eseményekről.

A tudományos akadémiák tagja

Csernoch primás halála után Lepold Antal kikerült az egyházkormányzati ügykörből és attól kezdve kedves tárgyának, a történelemnek több időt szentelhetett. Hozzáfog az esztergomi levéltár, képtár és a könyvtár átrendezéséhez. Behatóan tud foglalkozni az archívum anyagával és így nem mások feldolgozásából, hanem az eredeti okmányokból ismeri meg a magyar egyház történelmét szinte a legapróbb részletességgel. Természetesen az előző századokban a magyar haza története szorosan összefüggött az egyházzal s így Dr. Lepold Antal mindkét területen szaktekintéllyé válik.

Irratári kutatásai alapján felfedezte, hogy hol állt a pompás esztergomi királyi vár s az ő útmutatásai alapján indított ásati munkálatok alatt archeológusaink arra rá is akadtak. Nagy jelentőségű van ezeknek az archeológiai magyar eredményeknek, mivel a török világ alatt elpusztult ország építészeti és művészeti emlékekben nagyon szegény. A pompás királyi vár feltárása a magyar archeológusoknak új kutatási lehetőséget jelentett s így ennek a tudomány fel- lendüléséhez nagymértékben hozzájárult. Közben Lepold Antalnak kiváló és szakszerű történelmi tanulmányai, füzetei és könyvei jelennek meg. Írt a tervezett katolikus autonómiáról, az egyház-közösségekről s ő állította össze az esztergomi egy-

házmegye Statutumait (egyházmegyei törvénykönyv). Főművei természetesen az esztergomi ásatiakkal kapcsolatos írásai valamint az ottani egyházmegyei múzeum, könyvtár katalógusai. Megírta Esztergom történetét és egy nagyobb dolgozatban értekezett Szent István születési helyéről a szent király 1958-as jubileumi évében.

A két háború között történelmi, archeológiai és művészeti bizottságok mindig igénybe vették Lepold prelátus szaktudását és véleményét eredménytel fel is használták. Nagyjártékú tudományos munkásságáért 1936-ban a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választotta. A katolikus Szent István Akadémiának pedig már korábban rendes tagja lett. Mikor szentelésének 50. évfordulóját ünnepelte, a Bécsi Katolikus Akadémia is rendes tagjává választotta tekintettel tudományos munkásságára.

A Pázmáneum rektora

A második világháború után lassan lezáródik a vasfüggöny a magyar katolicizmus körül is. A Rómától és a nyugati katolikusoktól elzárt ország primása, Mindszenty József alkalmas személyt

A 66 éves perelátus-kanonok azonban friss volt még és nemcsak a kispapokat nevelte Bécsben ritka bölcsességgel és kiváló eredménnyel, hanem tanácsaival és közbenjárásaival, sőt anyagiakkal is nagy segítségére volt a magyar száműzötteknek. Közben eredményes lelkipásztori munkát is fejtett ki közöttük. Még a bécsi egyházmegye is igénybevette szolgálatait: meghívták az egyházmegyei bíróságba zsinati bírónak. Bécsben a város történelmével is behatóan foglalkozott, de nemcsak a város történelmét, templomainak és műemlékeinek alkotóit ismeri, hanem még arról is felvilágosítja az embert, ha sétálni indul vele, hogy az egyes utcák nevei mikor és hogyan változtak.

Istennek legyen hála — Lepold rektor magas kora ellenére még most is figyelemmel kíséri minden szellemi mozgalmat, pl. a II. Vatikáni Zsinatot, a liturgikus és egyéb reformokat és teológiaiailag is állandóan tovább képi magát.

1946-ban tartotta gyémánt-miséjét és 1969-ben vasmiséjét.

Az idei tél kissé megviselte, de már január közepén hazatérhetett a kórházból, s január 22-én

A felvétel akkor készült, mikor Mindszenty primás 1947-ben a kanadai Mária-kongresszusra utazott s rövid ideig megszállt a Pázmáneumban. A kép a szeminárium akkori növendékeit és előjáróit ábrázolja: az alsó sorban a bíborostól jobbra ül Lepold rektor.

keresett a lehetséges kapcsolatok fenntartására. Választása Lepold prelátusra esett és kinevezte 1946-ban a bécsi magyar szeminárium, a Pázmáneum rektorává. Úgy látszik, Lepold is meg a primás is tisztában voltak azzal, hogy az új rektor majd emigrációba kényszerül. Talán ezért szökte mondani bizalmas társaságban, mikor erről a dispoziójáról szó esett, — amit valószínűen a primásnak is megmondott: «Ebben az előhaladott korban (66 éves volt), melyben mások nyugalomba mennek, nekem új feladatok szakadnak a nyakamba!»

szük baráti körben megünnepelhetné születése 90. évfordulóját.

Azt hisszük, minden kedves olvasónk velünk együtt örül ezen a ritka évfordulón és nemcsak Bácska, a szülőháza, de Kalocsa és Esztergom mellett az egész magyarság — persze legjobban a magyar katolicizmus — hálával és büszkén gondol tehetőségével, munkásságával; de mindenekelőtt buzgó papi életével ennyire kimagasló fiára.

Mgr. GIANONE EGON

Az Egyház és a fiatalok

A múlt hónap egyik napján két stuttgarti vezető napilap foglalkozott az Egyház helyzetével a mai világban. Nem papok, nem egyházi lapba írták a cikkeket, így érthető, hogy a hang sem volt kíméletes. Szemléltető újságíró stílusban az egyik lap riportere az élet útterét tapogatva megállapította, hogy az Egyháznak előbb-utóbb csak akkor lesz létjogosultsága, ha tevékeny és nem csak «bejegyzett» hívei lesznek. A másik a hívek utánpótlásával, az ifjúsággal foglalkozott és megállapította, hogy az Egyháznak sürgősen olyan módszer után kell nyúlnia, túl a tanrendbe foglalt vallásoktatáson, amellyel célját és mondanivalóját hihetővé tudja tenni a fiatalok előtt... Mindkét cikket jóindulat vezette, mégis hiányzott belőlük a tárgyilagos tényismeret. Az Egyház tudatában van jelenlegi helyzetének és ugyan úgy, mint a világi szervezetek véget nem érő kutatással keresi a lehetőséget, hogy új formában szóljon híveikhez. A fiatalokhoz is. A tény azonban változatlan, és ezt mindenki látja: rövid- és hosszúhajú fiatalok körében, lányok és fiúk soraiban a vallási krízis nagyon erős.

A kifogások

A véletlen úgy akarta, hogy a cikkeket olvasása után alig pár órára egy család örömmel nézhettem részt. A helybeli plébános is hivatalos volt. Már az asztalnál ültünk, mikor megérkezett. A szűk körben volt egy huszonkétéves fiatalember is. Szellemesen csipős hangnemből, de érthetően megkérdezte a papot, van-e egyáltalán olyan munkája, amely a kését igazolni tudja. A plébános nyugodt hangon válaszolt és közölte fiatal barátunkkal, hogy ha olyan lelkes legények, mint ő, a papi hivatást választanák, minden biznnyal neki is kevesebb munkája lenne. Az ebéd után élénk vita indult meg, hogy a fiatalok mos-

tanában nem az egyes hittételek, mint pl. a Szent-háromság tana, a Szeplőtelen fogantatás, vagy Krisztus valóságos jelenléte az Oltáriszentségben, stb. lényegét, vagy érthetőségét kutatják, hanem inkább a hit kísérő jelenségeivel foglalkoznak és nagyon sokszor nehézségekbe ütköznek.

A legkiemelkedőbb és legvitatottabb téma az Egyház szerepe. Elismerik, hogy az kétezeréves történelme folyamán tekintélyes szervezetté fejlődött és ezen az úton a kulturális élet terén óriási eredményeket ért el. A fiatalság már sokkal nehezebben fogadja el, inkább visszautasítja azt a tényt, hogy az Egyház a földön Krisztus titokzatos teste, az üdvösségre vezető biztos út és a szeretet evangéliumának hivatott őrzője. Különösen akkor ölt hatalmas méreteket ez a nehézség, ha az Egyházat az elmúlt századok eseményeinek tükrében szemléljük, mikor még világi tényezőnek számított és az emberi gyengeség erősebben megnyilatkozott soraiban. Szemérem vetik az Egyháznak, hogy erősen a hagyomány rabja volt és részben még ma is az. Sok haladó és modern vívmány az Egyházból nem talált megértésre és azokat máshol valósították meg. A fiatalság mindig a jövő felé fordul és ezért egy álló helyzetben lévő, vagy egyenesen háttáfordító Egyházból nem érzi jól magát. Nagyon nehezen, vagy egyáltalán nem tudják megkülönböztetni az Egyház üdvösség felé vezető tanítói feladatát a szervezett, rangokra épített Egyháztól, ahol az emberi gyarlóságok erősen kiütköznek és ezen második fogyatékosága miatt elvetik az elsőt is.

A helyes magatartás

Akik a fiatalokkal beszélnek, ezeket a kifogásokat még bővíteni tudnák és a lista minden biznnyal meglepő lenne. Lehet-e ezeket a kifo-

gásokat orvosolni szakszerű előképzettségből fakadó magyarázatokkal? Minden biznnyal igen. Azonban elsősorban arra kell törekedni, a helyes tényállás vázolása mellett, hogy a fiatalok véleményét tiszteletben kell tartani. A kétely és kifogás azt jelenti, hogy mindennek dacára foglalkoznak az Egyházzal. Újra át akarják élni, életükhez alkalmazni mindazt, amit ezen a téren szüleiktől és nevelőiktől kaptak. A fiataloknak jogukban áll a kapott vallási értékek felülvizsgálása és bírálása. Ez még nem lehet szemrehányás, vagy elítélés tárgya. Magatartásuk azért is tiszteletet érdemel, mert mindazt, amit mi felnőttek természetesen tartunk a vallási téren, vagy azokat éppen csak megszokásból gyakoroljuk, azokban ők a belső értéket is látni akarják.

Egy másik lényeges magatartás: szabadkezet hagyni nekik. A mai fiatalságot nem lehet a vallásos életre kényszeríteni. Ha nem tesznek eleget vallási kötelezettségüknek, lehet buzdítani őket. A kétely esetén azonban szabad elhatározást kell biztosítani nekik. Így kívánja ezt a hit fenséges volta és a szentségek kiváló tisztelete.

Példát mutatni

Lehet, hogy mikor a fiataloknak hitbéli kétfeltyeik vannak, vagy az Egyházzal összeütközésbe kerültek, a vallási gyakorlatokat is a minimálisra csökkentik, vagy egészen leállítják. Az ilyen esetben a szülők és nevelők feddhetetlen vallási életének óriási szerepe van. Az ő komoly vallási felfogásukból, Isten kegyelmének segítségével a fiatalok észre tudják venni a vallás erőteljes oldalát és ezt esetleg emberi életük szebbé tételében számításba is veszik majd.

A párbeszédre mutassunk hajlandóságot

A fiatalok lelkiéletébe nem szabad betörnünk,

és nem is erőszakolhatjuk magunkat rájuk, mint született és bölcs tanácsadók, de jó, ha mindig érzik, hogy a párbeszédre hajlamosak vagyunk. Ez okos magatartás és tárgyilagos történelmi állásfoglalás mindig nagy eredménnyel járhat. Az Egyház történelméből nem szabad a kellemetlen oldalakat elhallgatni, vagy minden áron az emberi gyarlóság igazolására törekedni. A rosszra nyugodtan rá lehet mondani, hogy rossz volt. A nyíltság talán elő tudja mozdítani a helyes megítélést és a hitélet kibontakozását.

Imádkozunk gyermekeinkért

Hogy valóban hiszünk-e Istenben, az nagyon sokszor imádságunkon látszik meg leginkább. Sok, külsőleg vallásos ember magatartása tulajdonképpen távol van Istentől, mert saját erejükre támaszkodnak és nem rendelik magukat alá az isteni törvényeknek. Az imádság lényege az, hogy Istennel való beszélgetésünkben gondjainkat és terveinket neki elmondjuk és rábízunk a továbbiakban. Itt a szülők elsősorban gyermekeik lelki életének alakulásáról beszélhetnek sokat Istennel. Ez kötelességük is, mert nemcsak a gyermek fizikai életéért felelősek, hanem a lelki előmenetelért is. Ezt nagyon sok szülő elfelejti: nemcsak a fizikai élet továbbadásáért felelősek, hanem a lelki fejlődésért is. A legnagyobb igyekezet ellenére is előfordulhat, hogy kérésünk nem mindenben teljesül. Titok marad számunkra mindig, hogy miért alakul egyik fiatal élete emberi és vallási téren kifogástalan módon, a másiké pedig ellenkezőleg. Azonban Isten megérintheti egyszer a fiatal szívet is és szeretettel a helyes útra terelheti, csodát tehet a fiatal lélekben. Hogy a szülők erre Istent képesnek találják-e, talán ez hitük legnagyobb próbaköve.

P. SZÓKE JÁNOS

Hireink és közleményeink

Basel. A Pax Romana keretében Dr. Békés Gellért tartott előadást dec. 15-án. A nagy érdeklődéssel kísért előadáshoz több értékes hozzájárulás történt.

Basel és Baselland magyarságának karácsonyi ünnepélye dec. 20-án d. u. 5 órakor volt a Providenciában. Az ünnepélyt Lemesi J. tiszteletes nyitotta meg. Az ünnepi beszédet Németh J. plébános tartotta. A magyar iskola növendékei betlehemes játékot mutattak be. Szabó Ödön egyetemista szavalt. Az ünnepély második részében a magyar iskola növendékei jól sikerült táncbemutatóikkal és szavallataikkal tették emlékeztetővé az ünnepélyt. A táncsoport ez alkalommal is jó felkészültségről tett tanúságot. A közönség többször is a színpadra tapsolta őket. Az ünnepélyen mintegy 400 magyar jelent meg. — Az éjjeli misét a Clara-templomban tartották, s azon több mint 600 hívő, másvallásúak is, köszöntötte a betlehemi Kisdedet.

A baseli hívek a fribourgi egyetemre 100.— Fr. összeget adományoztak.

Bregenz. Muhoray Emil, m. kir. ezredes (1899. Jászberény) rövid szenvedés után, az Úr 1969 november 4-én, a Lindenberg-i kórházban, a szentségek ájtatos felvétele után, Magához szólította. A magyar emigráció egy igen értékes tagját veszítette el benne.

Temetésén Lindauban nov. 10-én özvegyén kívül, messze földről jött rokonai, számos volt előljárója, barátja és bajtársa volt jelen. A gyászszertartást Ft. Kőmives János, augsburgi magyar lelkész végezte.

Major Jenő vezérezredes, Horváth Ferenc altábornagy, volt előljárói, Vasváry József altábornagy, barátjai és bajtársai, Székely László, a V. M. E. elnöke a Voralberg-i magyarok nevében búcsúztatták. A Himnusz és «Ich hatt' einen Kameraden» hangjai fejezték be az igen megható és ünnepélyes gyászszertartást.

Bregenzben Msgr. Anisich Jenő nov. 16-án a magyar szentmisét ajánlotta fel az elhunytért. A szentmisén is számos barátja jelent meg.

MEGHÍVÓ

A Zürichi Püspöki Helynökség (Generalvikariat) kezdeményezésére

szombaton, 1970 február 14-én d. u. 5 órakor TÁJÉKOZTATÓ KATOLIKUS MAGYAR NAGYGYŰLÉST

rendezünk a zürichi Liebfrauen-Kirche kultúrtermében, Sumatrastr. 51. sz. alatt. (A Sumatrastr. a Weinbergstrasse-ből nyílik az 57-es házszámánál. A kultúrterem a katolikus Sekundarschule mögött van.) Elérhető a 7-es és a 15-ös villamossal, megálló: Sonneggstrasse. A gyűlésre a Zürich és Schaffhausen kantonban élő minden magyar anyanyelvű testvérünket szeretettel meghívjuk.

- Napirendi pontok:
1. Tájékoztató előadások:
    - a) Dr. W. Blattmann, a Püspöki Helynökség titkára: «A Zürichi Római Katolikus Magyar Misszió jogi és lelki-gondozói alapjai és plébánosának jogköre.»
    - b) F. Hess, a zürichi r. k. Egyházközségek Szövetségének gondnoka: «A Zürichi Római Katolikus Magyar Misszió pénzügyi alapja és jövőbeni lehetőségei.»
    - c) Dr. Kerényi György, a Zürichi R. K. Magyar Misszió plébánosa: «Beszámoló a lelképásztori munkáról és tervek a jövőre.»
  2. Szünet kis imbisszel.
  3. Kérdések és a beszámoló megbeszélése.

Nagyon kérem magyar Híveimet, minél nagyobb számban jelenjenek meg ezen a magyar lelkigondozás szempontjából sorsdöntő gyűlésen, hogy ezzel is tanúságot tegyünk felsőbb egyházi hatóságaink felé: *mi törődünk a saját ügyeinkkel!*

Keresztény szeretettel:
Dr. Kerényi György plébános

Gyulafehérvár. Márton Áron erdélyi püspök most ünnepelte pappásznelisének 45. évfordulóját és püspökségének 30. évét. Ő az egyetlen püspök egész román megszállás alatti Erdélyben, mert sem a szatmári, sem a nagyváradi püspökséget nem engedte meg a kommunista kormány betölteni. Márton Áron püspököt nemcsak a romániai magyarság, hanem még a románság is tiszteli.

Köln. Mikuláskor a cserkészek rendeztek nagyon jól sikerült bábszínház-műsorral egybekötött ünnepélyt. — Csiky Ágnes Mária költőnő saját verseiből adott elő nagy sikerrel az Értelmiségi Kör

összejövetelén, melyet Konkoly Gitta énekesnő régi magyar virágénekekkel és néhány Kodály-dal előadásával tett még hangulatosabbá.

Liège. A liègei magyar misszió hívei 1969-ben 10.000 belga frankot gyűjtöttek és adták át a Formozai Magyar Misszióknak. — A Magyar Misszió lelkésze 1969-ben 21 magyar gyermeket keresztelt, 9 egyházi házasságot készített elő és áldott meg s 10 magyar honfitársát részesítette egyházi temetésben.

Lyon. Délfranciaországban a Bourgoin-i Magyar Egyesület szilveszteri bálja nyitotta meg a vidám téli összejövetelek sorát. Lyonban február 1-én, Grenoble-ban február 8-án rendez tea-délutánt a Misszió. — Montpellier-ben február 22-én lesz magyar mise és összejövetel. — A lyoni Misszió ez évben is meghirdeti a gyűjtést a Bantanga-i (Közép-Afrika Közt.) Gyermek Kórház javára, ahol Eugénie nővér szerint «még ma is szalmán és falevélen születnek a molengók». 1969-ben a hívek böjti áldozataiból 400 Frs-ot küldött a Magyar Misszió a kórháznak.

Lausanne. A lausannei Magyar Misszió Lausanne-ban, Genfben, Yverdonban rendezett a Magyar Egyesületekkel karöltve jól sikerült karácsonyi ünnepségeket. A magyar gyermekek a jelenlévők tetszésére mindhárom helyen kitűnően szerepeltek.

GENFI MAGYAR FARSANGI TALÁLKOZÓ

1970 február 6-án pénteken este 8 órától éjjel 1 óráig a St Boniface kápolna földszinti nagytermében a genfi magyar katolikus egyházközség képviselő testülete rendezésében

T Á N C

Cseh Zsiga öt-tagú zenekara kíséretével
Magyar borok
Debreceni
Tombola

Minden magyart — barátokkal együtt — Szeretettel vár

A Rendezőség

Lugano. Január 30-án Ós István St.Gallenban élő neves festőművész kiállítás rendez legújabb alkotásaiból a Galleria Caffé Elite-ben este 18 órakor.

Párizs. Párizsban a karácsonyi ünnepélyt a Magyar Misszió a lazaristáknál rendezte meg. Előbb szentmise volt a szerzetesek templomában s utána a rendház két nagy termében folyt le az ünnepély. A szentmise alatt M. Gazin orgonaművész játszott s felesége, a kiváló magyar énekesnő, Pósa Mária énekelt.

Csütörtöki napokon megkezdődik újra a magyar gyermekekkel való foglalkozás.

Zürich. 1970 február 8-án és 15-én Zürichben Dr. Kovács Angelus atya gyóntat szentmise előtt és alatt. — Ezentúl Zürichben a magyar szentmise vasárnap d. e. nem 9 óra 45 perckor, hanem pontosan 10 órakor kezdődik.

Johann Vonderach churi megyéspüspök 1969 dec. 24-i leiratával dr. Krényi György eddigi zürichi magyar plébánost a De Pastoralis Migratorum Cura pápai rendelet értelmében újra megerősítette plébánosi hivatalában Zürich város és Zürich kanton területére szóló érvénnyel.

A Svájci Keresztény Magyar Munkásszövetség Zürichi Csoportja

I R O D A L M I E S T E T

rendez
«ADY ENDRE és KORA»
címmel,
1970 március 7-én (szombaton) este 7 órakor Zürichben, a Kirchengemeindehaus «Guthirt»-ben, Guthirtstr. 7. (Uus: 55 és 71, a «Rosen-gartenstrasse» megállóig)
Előadó: Kozma Ferenc szk. vezérkari őrnagy, Liège (Belgium).

A rendezés családias jellegű, elhelyezkedés főleg asztalok mellett. Sör, üdítő italok, pogácsa, cukrászsütemények rendelkezésre állnak.

Az előadást hozzászólások és barátságos irodalmi viták követik.

Hivatkozással eddigi nagyszerű előadó estéinkre, kérjük, hogy erre a redkivüli élményt ígérő irodalmi estre minél nagyobb számban jelenjenek meg, amely iljúságunk számára különösképpen tanulságos lesz.

Tagtársainkat, barátainkat és minden magyar hazafit nagy szeretettel vár a

Rendezőség
(Dr. Angyán csoportelnök)

HOGYAN JEGYEZZUNK KÖTVÉNYT a Szent István Ház javára?

A Szent István Jubileumi Bizottság a Magyar Szent István Megbízottal és a Római Szent István Alapítvánnyal egyetértésben Szent István király születése, a magyar kereszténység ezeréves fennállása méltó megörökítése és a római Szent István Ház építkezésének mielőbbi befejezése céljából 1970 január 1-től 1975 december 31-ig 11.800 db. kamatmentes kötvényt bocsát ki: 10.000 db. US dollár értékűt, 1.000 db. 25 US dollár, 500 db. 50 US dollár és 500 db. 100 US dollár értékűt. A kötvények családtagokra és másokra is átruházhatók. Tulajdonosukat, ill. azt, aki a kötvényt felmutatja, feljogosítja, hogy valahányszor a római Szent István Házban megszáll, szállása és ellátása díjából 10 % engedményben részesüljön. Az engedménnyel 15 éven át élhetnek, míg a kötvény névértéke ki nem merül. Amennyiben ezen idő alatt a kötvénynyújtotta engedményt fel nem használták, az engedmény adományként a Római Szent István Alapítvány tulajdonába megy át.

Kinél lehet kötvényt jegyezni?

- 1) Az illetékes magyar lelkésznél,
- 2) a lelkész megbízottjánál vagy,
- 3) közvetlenül a római Szent István Ház ügyintézőjénél (00151 Roma, Via del Casaleto 481).

NAGYBÖJTI KONFERENCIA BESZÉDEK ZÜRICHBEN

Zürichben Nagyböjt három egymásután következő vasárnapján (márc. 1.-8.-15. d. e. 10 órakor a magyar misén, Szent Antal alsó templom) Dr. Mehrle Tamás O. P. egyetemi tanár böjti konferencia beszédeket mond. (Mise előtt és alatt is gyóntat.) Erre szeretettel hívunk minden magyar testvérünket.

A Németországi Magyar Szervezetek Központi Szövetsége Elnökségi Irodája minden hétfőn 9 - 13 és minden pénteken 15 - 19 óráig áll tanácsadással honfitársaink rendelkezésére.

Címünk: Zentralverband Ungarischer Organisationen in der Bundesrepublik Deutschland e. V. — München 22, Zweibrückenstrasse 2/II. Telefon: 0811 - 294376.

Keresünk festőket

magasfeszültségű vonalak oszlopainak befestésére
A munka márciustól októberig tart
Kitűnő fizetéssel
Írásbeli jelentkezést kérünk francia nyelven vagy személyes megjelenést a következő címen:
ANC. Ets. LOUIS & Cie
14, rue des Foulons, B. P. 125
59 - DOUAI

Magyar órásüzlet Zürichben

Schmidt Ferenc dipl. órásmester szaküzletét a Dübendorfstrasse 11. sz. alatt (Post Schwamendingen) megnyitotta.
Márkás órák és ékszer.
Javítások garanciával.
Certina és Roamer képviselet.
Tel. (051) 41 45 95

Hazai hentesáru

1 kg szárazkolbász	9.60
1 kg szalámi	12.—
1 kg véreshurka	6.—
1 kg májashurka	6.—
1 kg paprikás szalonna	5.—
1 kg disznósajt	7.—
25.— DM-től portómentes szállítás.	
Taubel Mihály hentesmester	
6710 Frankenthal/Pfalz	
Peter-Rosegger-Str. 5	
Tel. (06233) 92 58	

Rentenanstalt

Die Rentenanstalt ist die älteste und grösste schweizerische Lebensversicherungsgesellschaft. Unsere Generalagenturen in der ganzen Schweiz sowie unsere Sprechzimmer am Hauptsitz stehen Ihnen jederzeit kostenlos zur Verfügung. Wir beraten Sie gerne — auch in ungarischer Sprache — über sämtliche Formen der modernen Lebensversicherung.

Rentenanstalt a legidősebb és legnagyobb svájci életbiztosítási társaság. Vezérképviseliteink egész Svájc területén, valamint fogadószobáink főépületünkben minden időben díjtalanul rendelkezésére állnak. Szívesen szolgálunk megfelelő fölvilágosítással és tanácsadással — magyar nyelven is — a modern életbiztosítás minden formáját illetően.

Schweizerische Lebensversicherungs- und Rentenanstalt

Hauptsitz in Zürich, General Guisan-Quai 40
Tel. (051) 27 29 30

Niederlassungen in
München, Paris, Amsterdam, Brüssel; Liverpool/London

Az új egyházi naptár

A új szentek naptára különbséget tesz meg-
ünnepeleendő és megünnepehető szentek napjai
között. Ez utóbbiakról az egyes országok püspöki
karai, a helyileg illetékes püspök, vagy ordiná-
rius, illetve a rendi előjáró dönt. Az új naptár-
ban szereplő mindkét fajta (megünnepeleendő és
megünnepehető) szentek nemzetiség és földrész
szerinti megoszlása a következő képet mutatja:
25 római és 37 egyéb, tehát összesen 62 olasz
szenttel szemben a többi európai országot csak
59 szent képviseli, akik közül 16 francia, 11
spanyol. Mi magyarok két szenttel vagyunk kép-
viselve: árpád-házi Szt. Erzsébettel, akinek napja
(nov. 17.) megünnepeleendő és Szt. István király-
lyal, akié csak megünnepehető. Szent István ki-
rályunk ünnepe azonban nem augusztus 20-án
van, mint Magyarországon, sem nem szept. 2-án,
mint eddig a világegyházban, hanem aug. 16-ra
nyert áthelyezést. Természetesen mi magyarok
továbbra is hagyományosan augusztus 20-án ün-
nepeleljük honalapító szent királyunk napját. A
többi magyar szent ünnepe épűgy, mint eddig,
helyileg (országosan, vagy egyházmegyénként)
ünnepeleljük meg.

A szentek új naptárának összeállítása annak
az elvnek a szemmel tartása mellett történt, hogy
minden szentet lehetőleg «mennyei születése nap-
ján», vagyis amikor meghalt és az örökkévalóság
számára megszűnt, kell megünnepelelni. Azon-
ban ezt az elvet többféle okból nem lehetett
mindig következetesen keresztülvinni, így például
azért, mivel bizonyos ünnepek, vagy szentek nap-
jai, másokat rangban megelőznek.

Ennek az elvnek alkalmazása jelentős eltoló-
dásokat okozott az egyes szentek megünnepele-
sének időpontjában, így pl. Aquinói Szt. Tamás
napja március 7-ről január 28-ra, Páli Szt. Vin-
céről július 19-ről szept. 27-re, liseuxi kis Szent
Teréz október 5-ről okt. 1-re került. A szentek
naptárának megújításán dolgozó liturgikus bizot-
ság igyekezett a szenteket Krisztussal szorosabb
kapcsolatba hozni, így Gyertyaszentelő (febr. 2.)
és Gyümölcsoltó (márc. 25.) Boldogasszony ün-
nepe újra az Úr ünnepei közé sorolta, mivel ezek
az ünnepek eredetileg az Úr bemutatásának, il-
letve fogantatásának ünnepei voltak. Január 1.-ét
pedig a Szent Szűz istenanyaságának ünnepevé
nyilvánították, hogy így kihangsúlyozást nyerjen
a Szőzanyának az Úr születésével való szoros kap-
csolata. Szent Boldogasszony (a Szűzanya látó-
gatásának) ünnepe pedig most sokkal logikusabb

időpontra: május 1-re (vagyis néhány héttel Ke-
resztelő Szent János születésének ünnepe elé)
került.

A naptárreformot előkészítő bizottság gondos
történelmi kutatások alapján kb. 50 szent nevet
nem vette fel a hivatalos egyházi naptárba, mivel
létezésük, vagy létezésük tudományosan nem
igazolható. Így kimaradtak többek között: Re-
mete szt. Pál, szt. Elek, alexandriai szt. Katalin,
szt. Kristóf, szt. Lucia, szt. Orsolya és társai,
stb. az egyházi naptárból. Ez azonban nem je-
lentí a szentek létének és létezésének kétség-
bevonását, tiszteletük továbbra is fenntartható és
közbenjárásuk kérhető. És ez az, amit egyesek
félreétekkel s a szenzációéhes sajtó, a valóságot
elferdítve, világáá kürtölt.

Az egyházi év és a szentek ünnepeinek áttekintése

A megújított egyházi év ünnepei tehát a követ-
kezőképpen csoportosíthatók:

— Az Úr ünnepei azok, amelyeket az egyház-
ban mint ilyeneket, eddig is megünnepeleltek, te-
hát: Karácsony, Vízkereszt, Húsvét, Áldozásü-
rtörtök, Úrnapi, Jézus Szíve ünnepe, Urunk Szí-
neváltozásának (aug. 6.) és a Szent Kereszt Fel-
magasztalásának (szept. 14.), valamint Krisztus
Király ünnepe (az év utolsó vasárnapján), azon-
ban Jézus Nevének és Legszenbtebb Vérének ün-
nepe, mivel már más ünnepekben: Jézus bemu-
tatásának (Gyertyaszentelő) és Úrnapi ün-
nepeben már bentfoglaltatnak, az új egyházi nap-
tárból kimaradt. Ellenben, amint már említettük,
az Úr ünnepeihez tartozik még: Szűz Mária A-
nyaságának (január 1.), Jézus Bemutatásának
(Gyertyaszentelő Boldogasszony, február 2.) és
Jézus Fogantatásának (Gyümölcsoltó Boldogasz-
szony, március 25.) ünnepe.

— A Szűzanya ünnepei: a fő Mária-ünnepeken
kívül, amelyek a következők: Szeplőtelen Fogan-
tatás (dec. 8.), Nagyboldogasszony (aug. 15.),
Sarlósboldogasszony (amely júl. 2-ről május 31-re
nyert áthelyezést), megünnepeleendő még: Mária
Világ Királynője (aug. 22.), a Hétfájdalmú Szűz
(szept. 15.), Rózsafüzér Királynője (okt. 7.) és
Szűz Mária bemutatásának ünnepe (nov. 21.).
Megünnepelehető: Mária lourdesi megjelenése
(febr. 11.), Kármelhegyi Boldogasszony (július
16.), Havas Boldogasszony (aug. 2.) és Szűz

Mária Szeplőtelen Szívének ünnepe (Jézus Szíve
ünnepe utáni szombaton).

— Szent József ünnepei: megünnepeleendő már-
cius 19-én és megünnepelehető: május 1-én: Szt.
József, a munkás.

— Az angyalok ünnepei közül a három ar-
kangyal (Szt. Mihály, Szt. Gábor és Szt. Ráfael)
összevontan közös ünnepnapot kapott szeptember
29-én. A Szent Örzőangyalok ünnepe változat-
lanul október 2-án van.

— Az apostolok ünnepeinek hagyományos idő-
pontja megmaradt. A két főapostolnak ünnepei
azonban a következőkre csökkentek le: Szt. Péter
és Pál (június 29.) és Szt. Péter antiochiai szék-
foglalójának ünnepe (febr. 22.), illetve Szt. Pál
megtérése ünnepe (január 25.).

— A többi szentek ünnepei közül 58 kötele-
zően megünnepeleendő, 92 tetszőlegesen megün-
nepelehető, illetve ez utóbbiak megünnepeleéséről az
illetékes helyi egyházi hatóság dönt.

A szentek új naptára elvben 1970 január else-
jével lépett életbe, a megfelelő liturgikus könyvek
hiánya miatt azonban gyakorlatilag csak 1971-ben.
Az 1970-es évben tehát még csak átmeneti jelle-
gű egyházi naptárt használtunk.

A egyházi év központja a Húsvét

Amint látjuk az új liturgikus naptár beveze-
tése egyáltalán nem jelenti azt, mintha az egyház
egyes szenteket «kiselejtett» volna, vagy tisz-
teletüket megszüntette volna, csupán csak ünne-
peik új elrendezéséről intézkedett, a Második Vati-
káni Zsinat által meghirdetett liturgikus reform
szellemében, amely vissza kívánja állítani az is-
tentisztelet eredeti rendjét, érvényt szerezve an-
nak az alapvető elvnek, hogy az egyházi év köz-
pontjában húsvét hittitka: Krisztus megváltó kí-
nszenvedése és dicsőséges feltámadása áll. Ezért
kellett az istentisztelet megújítását az évszáz-
adok során hozzátapadt sallangoktól, a lényeg
elválasztani a lényegtelenről, és a Krisztus-köz-
pontiség jegyében a helyes értékrendet visszaállí-
tani. A szentek tisztelete eredetileg csak a vér-
tanukat illette meg. A «martyr» görög szó ta-
núságtétőt jelent. A IV. század végéig a szentek
napjairában egyedül a vértanuk szerepelnek, mi-
vel a kereszténység első századaiban, amikor a
szentmiséldozatban pusztán csak húsvét miszéri-
umát ünnepeleltek, a vértanukról, mint e hittitok
tanúságtétőiről emlékeztek meg, akik halálukkal
az eucharisztikus áldozat részeseivé váltak. A
szentek halálának évfordulójáról való megemléke-

NYISZTOR ZOLTÁN

most megjelent új könyve,

Vallomás

magamról és kortársaimról

beszéd és vita tárgya lesz.

A 408 oldalas kötet

a szerző kalandos élete keretében
markáns színekkel rajzolja meg

a kor képét

a Millénum éveitől
a háborús összeomlásig.

A könyv ára 5.— dollár

vagy annak megfelelő más valuta

Megrendelhető:

a Szerzőnél — Róma,
Via Porta Angelica, 65 — és a

Magyar Nyomdánál

(Ungarische Buchdruckerei)

9000 - St.Gallen, Gallusstr. 41. Schweiz

zés a szentmisében ekkor még ismeretlen volt
és csak a későbbi századok folyamán fejlődött
ki, annak a tanításnak a hatása alatt, hogy ők
is, mint a húsvéti titok megdicsőült hitvallói,
a diadalmas egyháznak tagjai, akik hősi fokon
gyakorolt érenyeik miatt, példaképpül szolgálnak
minden hívó számára és közbenjárásuk kérhető.

Az egyházi naptár új rendje egyáltalában nem
vitatja el, vagy kisebbíti a szentek tiszteletét,
hanem csak két igazságot emel ki. Az egyik az,
hogy a szolga nem lehet nagyobb a mesterénél
(János, 15, 16) és hogy az egyházi évnek köz-
pontja: húsvét, Krisztus keresztalála és feltá-
madása. A második pedig az, hogy a szentek
tisztelete elsősorban magának az egyháznak,
Krisztus titokzatos testének, a misztikus test min-
denegyes tagjának — ismertnek, vagy ismeretlen-
nek egyaránt — a tisztelete. Ezt fejezi ki az a
tény, hogy a szentek naptárában helyet kap min-
den nép, minden földrész és minden évszázad,
hiszen az egyház egyetemes küldetésénél fogva
arra van hivatva, hogy minden embert egyesítsen
és örök célja felé vezessen.

IKVAY LÁSZLÓ

Szín mögött szín

Másodéves teológusként filozófia órán döbben-
tett rám professzorom: Domine, tudja maga, mi
a szín? Dehogyan tudtam. Hümmögtem, nem tud-
va, hova akar kilukadni. Akkor vajmi keveset
sejthettem róla, sőt most se túlsokat, noha 25 éve
az életemet áldoztam neki a színek remetéjévé
és mániakusává válva.

A színt a szemünkkel fogjuk fel. Micsoda fény-
képezőgép! Ma bámulatos szemsegítő gépeket
találnak föl, amelyekkel a sötétben is, ködön ke-
resztül is, kicsinyítve vagy nagyítva is láthatunk.
A legelbámulatöbb szerkezet is eltörpül a szem
mellett. Csak mankói a szemnek. Mikor reggel
szétrénylik a szemhéjünk, a szemlencsén át millió
kép jut el és rajzolódik a szemidegeinkre. Elek-
tromos ingerekként befutnak az agyvelő látási
központjába. A világ szépsége így válik birto-
kunkká. S milyen szép maga a szem! A gyer-
meké, az öze, a tigrisé, az egymásba néző sze-
relmeseké.

De mi a szín? A szem csak a fölfogó appa-
rátus. Ha nincs fény, nincs szín se. Az agyteleki
cseppkőbarlang szincodái százezer éveken át ko-
romsötétben jeketéltek. Az első belépő ember ják-
lyája varázsolta ezeregyéjszakává. A napfényben
összekevert színárványszínek: vörös, narancs sár-
gá, zöld, kék, indigó és ibolya rárezegnek a tár-
gyak felületére. Visszaverődnek. A szemünk a
rezgést színné alakítja s azt mondjuk: az eper
piros, a levele zöld.

Csak hogy a színvak hiába megy epret szedni.
Ehen marad, mert a mező zöldje és az eper pi-
rosa benne nem különböznek.

Ezért kételkedik a dekadens filozófus: nincs
argumentum, hogy barátom a lilát nem narancs-
nak látja-e?

A skolasztikus meg azt állítja: sárga nincs is,
csak sárga citrom. Azaz csak járuléka, adaléka
a tárgyakkal. Főntartója nélkül önmagában nem
létezik.

A festő viszont csak színeket lát. Nem fát,
házat, kéményt fest, hanem zöldet, pirosat és
fehéret s ezeket pusztán egymás mellé téve kijön
a kép.

Tényleg, hát miben van a szín? A napban,
az anyag felületén, vagy csak a szemem műkö-
désében? Ha nincs fény, nincs szín. Ha nincs
visszaverő tárgy, nincs szín. Ha nincs szemem,

nincs szín. Lehetnének olyan lények, amelyek az
elektromos vagy hangrezgéseket fognánk föl szín-
élménynek. A bagoly éjszaka indul vadászútjára,
s kezd a római kandur szerelmes dalába, mert a
sötétben is látunk.

Hol vagyunk még a művészet színproblémái-
tól? A színek poézise, mágiája.

A színek pszichikai hatásaitól. Miért dobog-
nak a lovak egész éjszaka a narancsra festett
istállóban? Miért menekül a légy a kékfalú szo-
bából? Miért kel el 40 százalékkal több a jó-
színű papírba csomagolt áruból?

Manapság könyveket írnak exact magyaráza-
tokkal olyan tétélekről, amelyeket régen legfö-
jebb a választottak sejtettek előre tudatalatti én-
jükben. Bocsanat, Michelangelo! De egy mai gy-
ereknek nagyobb színélményei vannak, mint az
egész reneszánsznak. Anilin, foszfor, stb., stb.
festékanyagok.

Nem csoda, ha az említett filozófia óra után
a tízpercben, a délutáni sétán, sőt még napokon
át olyan viták kerekedtek, ahogyan csak 20 éves
fiatalok képesek összemérni a bajvivő dárdát.

Ime, a 5 betűs szócska mennyi megoldatlan
rejtélye!

Milyen szomorú lenne a világ, ha kialakna a
szín s csak szürke tónusokban érzékelnék a nap-
lementét s depressziós ködbe öltözne a villogó
utca s a virágos kirakat.

Mekkora hála, hogy nem fehérbotos vak botor-
kálása a sorsom. Uram, hogy lássak! üvöltözött
a koldus.

Furcsa fenoménje e világnak a szemlélődő
ember. A rigó napkelte eltrillázza reggeli da-
náját, a sertés telerakja bendőjét, a majom ri-
koltozva ugrál az ágakon. Így volt, így lesz vál-
tozás nélkül sorsukban. De a két lábán járó kü-
lönös lény tépelőzni kezd. Fölfedezi az infravörös
és ultraibolya színeket. Eszével folytatja ott, ahol
a szeme képessége véget ér. A színeket elektro-
mos rezgéssé alakítja, kisugározza és újra össze-
fogja képpé. A holdba dobja magát és visszaszól.
Visszaküldi a holdfelszín színeit.

Nyomozása közben egyszercsak rádöbben, hogy
még tovább is van valami. Mindegy, hogy a
villámcsapás hatására, vagy nem — de megsej-
tette egy másik, még színesebb világ létezését.

Az, Akinek akaratából lett a dolgok végére járó,
vívóóó, evilági életében nyughatatlan szívű ke-
reső — olykor, olykor a segítségére jő. Nagy
prófétákat, sőt Fiát küldte, hogy széthúzzák a
függőnyt e titokzatos színű másik világ előtt. Az
ember vallásos lényé vált.

Honnan van a hit? A teológus órákon át be-
szél s a végén könnyedén kitér: Isten kegyelme.
Aki úgy örökölte hitét, mint 2 csillogó szemét,
annak természetes. A művész és gyermek szeren-
csés, mert nem okoskodik, hanem tágranyilt
szemmel ámul és örül.

A falusi öregasszony boldog pörgetve rózsá-
füzérjét és remél. Aki tépelődik és gyötrő éjszakái
vándorlások közepette a villám fölvillanását vár-
ja, még mindig nem szerencsétlen.

A nagy tragédia a vaklás. A látni született
nem lát, csak vegetál. Az egyetlen lény, aki azért
teremtett, hogy rátaláljon, Alkotója ismerete
nélkül botorkál.

Még nagyobb tragédia a megvakulás. Kiugrott
teológusból lett korunk legvérengzőbb gyilkosa.

Korunk szemén mintha hályog kezdene nőni.
Ki operálja le, hogy újból lásson, a színek mö-
götti másik még színesebb világot.

PROKOP PÉTER

PROHÁSZKA ÍRJA

a keresztény szüzességről

A keresztény szüzesség a lelelkesebb és leg-
odaadóbb szeretet. «Es ist die Vergeistigung der
Liebe». Nem való mindenkinek: nem való lel-
kének, nem való vérenek, akinek nem való, az
hagyja el a hiábavaló erőlködést s szánja rá
magát a házasságra. De akinek való a szeretet
és szerelem átszellemülése, azt ne féltsétek, az
nem vét a természet ellen, hanem fölemeli és a
szellemi erő szépségébe öltözteti azt.

Ez az irányzat nem beteg. Ahol tisztán, tüze-
sen és eszményien szeretnek, ott nincsenek be-
tegek. Ha tüzesen és eszményien nem tudnak
szeretni, vagy a véruknak nem való, menjenek;
de ne féltsék azokat, kiknek véruk, szívük s
lelkük is az eszményi szeretetre termett. Bizás-
tok azt azokra, akiket a lélek emel és inspirál.
Ne féltsé a veréb a sást, hogy a természet ellen
vét, amikor magasan röptül...

Maradjon az «animalis homo», a sűrű vérű,

nehézkesebb ember az élet rendes útjain, de ne
haragudjék a «spiritualis homo»-ra; ne nehe-
zeljen az ösztön az ideálra. A tisztaságnak sok
foka van; minden fok győzelem, alak, szépség
és művészet; vannak azután e fokokon magas-
latok, hol a győzelem mint hősiesség, a szépség
mint átszellemülés, a művészet mint remeklés
mutakozik be. S ezt tisztelni és megtapsolni kell.

Rajta tehát! Ha úgy tetszik, harcoljanak az
antikrisztusok a Madonna Sixtinának szépsége
ellen! Mondják, hogy nekik cinikus, kegyetlen,
öszönös szeretet kell! Rajta! Mi tudjuk, hogy
az ember mellett a földön állatok is élnek, ki
nem pusztíthatjuk fajukat, de arról le nem mon-
dhatunk, hogy azokat magunknál alacsonyabbak-
nak ne tartsuk. Fogják ránk, hogy nem szere-
tünk... vádoljanak, hogy szeretetünkben nincs
tűz, nincs szenvedély! Az ideálra mutatunk,
melynek szerete feledtet világot, dicsőséget,
öszönt. Ágnessel kiáltjuk: «Regnum mundi et
omnem ornatum seculi contempsi propter amo-
rem Domini mei Jesu Christi».

Minden erkölcsileg tiszta emberben a fölség,
a méltóság, az igazi nagyság ébred öntudatra...
Ezek a típusok, ragyogó lelkek küzdöttek a bes-
tiával az arénában. Ez az öntudatos nemzedék
dacolt a Caesarai a Colosseumban. Ezek a vi-
rágzó leányok, ezek a klasszikus arcú ifjak és
férfiak nyúltak fegyvertele kézzel az imperiális
hatalomnak kereké közé szabadságért. Ennek az
erkölcsileg tiszta nemzedéknek homlokán ragyo-
gott fel a csillag, mely új világnak hajnalhasa-
dását hirdette! Ez volt a legnagyobb és leghő-
sesebb harc, mely a «pro libertate» zászlót len-
gette; de nem beszélt, nem dühöngött, csak tett:
égbemeredő tetekkel hirdette, hogy a bűnös, pon-
tusi mocsarakkal, szír táncos leányokkal, részeg
pátriciusokkal, mezelen patriciákkal megméte-
lyezett világba ismét bevonult az Isten, a lélek,
hogy embert formáljon az Ő képére s hasonla-
tosságára.

Ezt a lelki embert csak bravuros erény, csak
nagylelkű erő, mondjuk, csak szép lélek alakít-
hatta ki.

Mert csak a lélek alakít: itt akropoliszt, ott
vaticáni loggiákat, itt Wallhallát, ott kölni dómot
s végre a mi a fő: embert! Akropoliszt, Wal-
hallát, dómot köből, nyers, durva sziklából, —
a loggiák búhajos fényét tarka festékmázból s
az embert a nyers, ösztönös, szenvedélyes ter-
mészetből.

(Diadalmas Világnézet, Bp. 1955. 124-128 o.)

Párizsi levél

Az idei egyházi év kezdete: advent első vasárnapja, egybeesett az új szertartás bevezetésének időpontjával. Ezzel papcsolatban a párizsi napilapok, csaknem minden nap, oldalas cikkekben számoltak be a katolikus egyház mazgalmas életéről. Azonkívül, nyilvános előadásokon is tárgyaltak egyházi vonatkozású problémákról, s így nem csoda, ha baráti társaságokban is gyakran esik szó a katolikus egyház helyzetéről.

A napokban pl. egy szűkebb baráti körben egy párizsi orvos vetette fel a kérdést: milyennek látjuk mi, világiak, az egyház mai helyzetét? Gyakorló katolikus hívó, havonta családjával együtt a szentségekhez járul. Ő vetette fel a kérdést, de midjárt válaszolt is rá. S így vitát provokált. A hozzászólások után megállapítható volt, hogy a lényeges pontokban a vélemények egyezők s a leszűrt végkövetkeztetés körülbelül így hangzott:

Amikor a franciák az egyház helyzetét ítélik meg, nem kerülhetik el azt, hogy ne vessenek egy pillantást a múltra. Az elmúlt század végén élte Franciaországban fénykorát az antiklerikálizmus. Könyvtárakban megtalálhatók az 1880-as években megjelent folyóiratok poros példányai, ahol olvasható, hogy ezt a tanárt elbocsátották állásából, mert tanítványait vasárnap a templomba vezette, vagy azt a tanárt az ország másik részébe helyezték át azért, mert feleségével együtt a szentségekhez járult stb. A folyó század elején tiltották be a rendeket és zárták be a rendi iskolákat. Csak az első világháború hozott némi enyhülést. A második világháború már rehabilitálta az egyházat és papjait. S a második világháború befejezése óta a katolikus egyház tekintélye állandóan növekszik, nem utolsósorban azért is, mert a Vatikán élén oly kiváló személyek voltak, mint XI., XII. Pius meg VI. Pál.

Az Egyház legidősebb leánya, hogy Franciaországot nevezik, valóban az első katolikus ország. Nemcsak azért, mert történelmi alakja: de Gaulle tábornok mélyen hívő katolikus, nemcsak azért, mert az ő elnöksége alatt az Elysée-ben minden reggel az elnök személyes gyóntatója misét mondott, hanem hozzájárult a vallásos élet fejlesztéséhez az is, hogy minden nagyobb ünnepen a tábornok ott volt a Notre Dame-ban, — hogy akár hivatalos úton volt, akár otthon kis falujában, vasárnap elment a szentmisére, — hogy leningrádi útja alkalmával mind a tábornok mind a felesége meg is áldoztak. Franciaország azért is katolikus ország, mert a francia középosztály, a francia művelt osztály jórésze valóban mélyen vallásos. Mindez pedig az egyház tekintélyét is növeli. De mégis, a katolikus egyház iránti tiszteletet annak vezetői emelték ilyen magasra.

Vitathatatlan tény, hogy a katolikus egyház ma a világ első és legmértvadóbb erkölcsi hatalma. Ezt láttuk akkor, amikor VI. Pál pápa Fatimában

volt és ahol ez alkalommal több, mint egy millió hívó jött össze. Ezt láttuk akkor, amikor a Szent- atya az Egyesült Nemzetek Közgyűlésén vett részt és felszólalt, mert ott neki vallásra és nemzeti- ségre való tekintet nélkül, valamennyi kiküldött őszinte, nagy tisztelettel adózott. Protestáns birodalmak fejedelmei, izraeli miniszterek, mohamedán személyiségek, más keresztény egyházak vezetői, sőt még az istentagadó hivatalos kommunista kormány megbízottja is volt már a pápánál tisztelgő látogatáson. Több oka van annak, hogy az egyház a világ legelső erkölcsi hatalma. Ennek oka az is, hogy a második világháború alatt, megalkuvást nem tűrő álláspontjának szilárd megőrzésével, az emberi méltóság elveinek kihangsúlyozásával bátran kiállt a kegyetlenségekkel szemben és sokak által a világ egyik leghatalmasabb birodalmának vélt ország kormányával is szembe mert állni. Ennek oka az is, hogy ismét vannak főpapok, akik önkéntes szobafogságot vállalnak, akik saját hazájukban vállalják a száműzést, a mártíromság szenvedéseit, de elveikből nem engednek. Ennek oka az is, hogy a második világháború alatt, főleg francia nemzetiségű deportált papok és apácák önként mentek a gázkamrába másvallású deportált anyák vagy fiatal asszonyok helyett, sokszor megmentve ez utóbbiak életét, ami a nem katolikus világban is nagy tiszteletet vívott ki az egyházi személyek iránt. S ennek oka az is, hogy a második vatikáni zsinaton elhangzott felszólalások szerint, az egyház modernizálódott.

S ez utolsó pont az, ahol már eltérnek a vélemények. Az egyháznak modernizálódnia kell, haladni, fejlődni kell a korszellemmel. Csak hogy a modern gondolkodás és a reform nem azonos fogalom. Modern gondolkodás például az, hogy Franciaországban mindenki úgy mehet a templomba, ahogyan az utcán is jár, tehát a nők a szentségekhez járulhatnak akkor is, ha nadrágban vagy mini-szoknyában vannak. Ez ma elfogadott viselet, tehát nem lehet tiszteletlen. Ezzel szemben nem modern az, hogy a velencei Szent Márk székesegyház előtt több hivatalos személy a bejárati ajtónál állva ítéli meg, vajon egy turista leány a nyári hőségben bemeget-e vagy sem rövidujjú vagy ujjatlan ruhában imádni az Istent. Ez már maradiság. S úgy a maradiság, mint a merész indokolatlan reformok ártnak az egyháznak.

Az új liturgia nem nyerte meg mindenki tetszését. Lehet, hogy az anyanyelvükön bemutatott mise érthetőbbé teszi a hívek előtt a szertartás lényegét, de azok, akik ismerték a régi liturgiát, csak visszakívánják a latin nyelvet. Mint ifjú diák, amikor betértem egy katolikus templomba akár német, akár olasz, akár francia földön, s amikor a pap megszólalt: Dominus vobiscum,

otthon éreztem magam. Nem éreztem azt, hogy külföldön vagyok, nem éreztem magam idegennek. S ma, amikor minden téren az egységesítésre törekszünk, a nyelv szempontjából az egyház letér az egység útjáról s azt hiszem, hogy ez az univerzalitás kárára megy. De ha már a misét a nép nyelvén mondják, legyen legalább minden vasárnap, minden templomban egy latin mise.

Meg kell állapítani azt, hogy a hívek túlnyomó része kissé idegenül fogadta a reformokat. A reform nem jelenti az egyház modernizálását. A modernizálás a gondolkodásmódra vagy a technikai alkalmazásokra vonatkozik, arra, ami nincsen kötött formához kötve, mint például a neonfénynek vagy mikrofonoknak bevezetése a templomba. Ha azonban a normák, a szabályok változnak, az már reform. Tény az, hogy lényeges szabályokban változás nincs, mert nem is lehet. Az már az egyház létére lenne kihatással. A külső és kisebb jelentőségű formák módosulhatnak, sőt módosuljanak is, ha szükséges, de ne legyen egy reform erőltetett. A legújabb szertartás szerint pl. amikor a pap az Úrtól békességet kér, a hívek látható külső jelekkel nyilvánítják ki békeszeretetüket. Párizs egyik legpolgárabb külvárosában láttam egy vasárnapi misén, hogy a szertartásnak ebben a fázisában egy idősebb házaspár megcsókolt egymást, egy másik hívó pedig szomszédjaival fogott kezét. Ez sokaknak kissé erőltetettnek tűnik.

A katolikus egyház ma nagy tekintélynek örvend. Ez részben onnan is adódik, hogy az egyház igyekszik a korszellemhez alkalmazkodni. S ez szükséges is bizonyos határon belül. Régi mondás az, hogy az idők változnak s mi is változunk velük együtt. Azonban emlékezzünk vissza a háború alatt megjelent «Magyar Nemzet» című polgári liberális lapra, amelyik büszkén hirdette mottóját: Az idők változnak, de mi nem változunk. Ma is erre kell gondolni. Nem lehet minden korszellemet elfogadni és ha az életviszonyok, ha a társadalmi körülmények reformokat követelnek, azokat csak fokozatosan kellene végrehajtani. Mert ha a reformokat jelentős számban és hirtelen hajtják végre, az ember úgy érzi magát a templomban, mintha más vallású istentisztelet lenne. A hívek a reformokat, ha vegyes érzelmekkel is, de tudomásul veszik. Ez így volt eddig is a történelem folyamán, mert a reformokat, sőt a szakadást is nem a hívők, hanem a papok határozták el és hajtották végre. A hívekben mindig volt annyi önfegyelem és az egyház vezetői iránt annyi tisztelet, hogy nem «kontestálnak». Azonban hiányolják a hívek azt, hogy nincsenek kellő mértékben felvilágosítva a reformok szükségességének kérdésében. Mert a reformok bizonyára indokoltak is. Ha a hívek meggyőződést nyernének a reformok szükségességéről, apostolkodnának, missziós munkát végeznének a reformok érdekében.

DR. LÉH TIBOR

ÚJSZÖVETSÉG

Ásatások, felfedezések

Ezzel a címmel jelent meg Moszkvában a «Tudományok» című sorozatban M. Kublanov szovjet történésznek Jézus történeti létezésével foglalkozó könyve.

A könyv szerzője megállapítja, hogy a legújabb ásatások eredményének világánál hamisnak bizonyult az az állítás, melyet a szovjet történészek nyugati kollégáiktól annakidején kritika nélkül átvettek, mintha Jézus Krisztus sose élt volna, nem lenne történeti személy.

A könyv részletesen tárgyalja a kérdést, hogyan kerültek Jézusról és a kereszténységről szóló felfedezések egykorú nem keresztény írók műveibe, mint pl. Tacitus, Suetonius, az ifjabb Plinius és Josephus Flavius történeti munkáiba. Az az állítás — mondja a szovjet szerző — mintha ezek a — részben keresztények interpolációi lennének, szintén tarthatatlannak bizonyult. A tudományos szövegkritikai vizsgálat ma egyszerűen képtelenségnek tartja, hogy a keresztények szűrték volna be ezeket a róluk eléggé elmarasztaló és főleg tájékozatlanságot eláruló felfedezéseket.

A palesztinai ásatások egyik leletével is részletesen is foglalkozik. 1961-ben megtalálták Caesareában Pontius Pilatus egykori szobrának alapzatát, rajta a felirással: Pontius Pilatus. Ez az egy adat visszavonhatatlanul megcáfolta azt az állítást, mintha Pontius Pilátus nevét, ahogyan a szovjet történészek állították, a keresztények csempészték volna bele Tacitus «Annales» című művébe — mondja az említett könyv szerzője.

Egy szovjet kulturális folyóirat a «Novi Mir» is méltatta Kublanov könyvét s keserű beismeréssel állapítja meg: a szovjet kritikai iskola végzetesen tévedett, amikor átvette a nyugati burzsoá és antiklerikális történelmi irányzatok frázisait és azokat úgy adta elő, mintha tudományosan igazolt tények lennének, s képesek lennének megcáfolni Jézus történeti létezését.

Vajon lesz-e hatása e megállapításnak és hozzájárul-e az egyházüldöző pártprogram megváltoztatásához?!

MAGYAR NYOMDA

UNGARISCHE BUCHDRUCKEREI

vállal mindenfajta nyomdai munkát!

Cím: Ungarische Buchdruckerei

Telefon: (071) 22 55 28

St.Gallen, Gallusstr. 41, Svájc

Emlékezzünk

1800 február 2-án, 170 évvel ezelőtt született Kaposvárott *Abday Sándor* színész, színigazgató és író. 1817-ben lépett a színpadra, melyen szép termetével és ügyes játékkal nagy sikert ért el. Mint színigazgató 32 éven át buzgó apostola és úttörő napszámosa volt a magyar színészetnek. Társulatának Petőfi is tagja volt egy ideig. 1882-ben hunyt el Szatmárnémetiben.

1840 február 7-én, 130 évvel ezelőtt született Pesten *Beniczky Bajza Lenke*, Bajza József költő leánya. Az igényes kritika azonban sohasem engesztelődött meg művei iránt. Ennek ellenére a Petőfi Társaság tagjává választották, a Kisfaludy Társaságban viszont Gyulai Pál még szavazásra sem bocsátotta felvételét.

1945 február 12-én fejeződött be Budapest 51 napos ostroma. December 24-én, Szenteste zárult be az orosz gyűrű Budapest körül. A németek Pfeffer von Wildenbruch tábornok parancsára fölrobbantották a hidakat és a «felszabadítók» gyűjtogatásának és fosztogatásának az eredménye, hogy a Királyi Várpalota is leégett. Az ostrom alatt 19718 polgári személy vesztette életét, és 32753 ház dült romokba. A Szovjet Unió Budapest meghódításának emlékére adott ki egy emlékérmét, és nem felszabadulásának emlékére.

1260 február 10-én halt meg Magyarországi Boldog Pál vértanú. Szent Domonkos rendjének tagja és Bolognaban tanult. Majd a kunok között hirdette Isten Országát. A tatárok ölték meg hitéért.

1240 február 23-át írtak Krisztus születése után, mikor Magyarország földjén meghalt a jó atya, megértő testvér, szentéletű férfiú, *Boldogemlékü János* hitvalló, a ferences rend

első magyar főnöke. Franciaországban született, és a legenda szerint a francia királyi családdhoz tartozott. Nagyolasziban temették el.

1850 február 24-én, 120 évvel ezelőtt született Jászai Mari a Nemzeti Színház tagja. 1867-ben megszökött szüleitől, mert azok ellenezték, hogy színpadra lépjen. Először tagja volt Molnár György budai Népszínházának, majd a kolozsvári Nemzeti Színházban játszott. 1872-ben a budapesti Nemzeti Színházba hívták. Rövid ideig a Vígszínház tagja is volt, de élete végéig megmaradt a Nemzeti tagjának. A tragikus szerepekben magyar színésznő még nem érte el az ő magaslatát. Nem utánzott senkit, játéka a természetesség s a nagyszabású stílzálás bizonyos sajátos vegyítése volt. Legjobb szerepei: Antigone, Elektra, Margit királyné, Lady Macbeth, Borgia Lucrecia, Gertrud, Éva, stb. ... A Petőfi Társaság 1908-ban tiszteletbeli tagjává választotta. 1926-ban halt meg Budapesten.

1400-as évek első felében élt Báthori László pálos szerzetes. A budai Szent Lőrinc-kolostornak lakója volt, és életének egy nagy részét a budai hegyekben, egy barlangban töltötte. Ma is megvan még a «Báthori barlang». Író ember volt, több szent életrajzát írta meg, és lefordította a Szentírást is magyarra. Toldy Ferenc szerint a török elől menekülő szerzetesek holmijukat a felsőmagyarországi kolostorokba mentették. A szerzet feloszlatása után Nagyszombatba jutott a műve, a Szentírás fordítása, Fába Simon birtokába. Majd ettől a családtól Jordánszky Elek tinnini püspökhöz került, és ma Jordánszky-kodex név alatt ismeretes, és a Nemzeti Múzeum tulajdonában van. Milyen forrásokat használt azt nem tudjuk, mert a szöveg eltér több helyen a Vulgáta szövegtől.

...für alle guten Einkäufe

RHEINBRÜCKE

BASEL

LIESTAL

Biafra nincs többé

Biafra zászlója a felkelő napot ábrázolja és ez a zászló most tán örökre lehanyatlott. 920 napig tartott ez a rettenetes háború, kereken két millió ember pusztult el. Egy katolikus pap, benszülött biafrai önkínzó keserűséggel így nyilatkozott: «Egyedüli vigasztalásunk, hogy nem mi vagyunk az egyetlen nép, amelyet rabszolgáskorba taszítottak.»

Nigériának, ennek a hatalmas afrikai országnak az összlakossága kb. 61 millió, ebből kereken kilencmillió az Ibó-törzs tagja. Az ibók, néhány más kisebb törzssel együtt Nigéria délkeleti részét lakják, itt hozták létre, 1967 május 30-án, a független Biafrát. Az önállóság kikiáltásának azonban előtörténete van, véres előtörténete.

Az északi, belföldi országgrészek és északi törzsek túlnyomórészt muzulmánok, nemcsak faji, hanem vallási türelmetlenséggel is a déli, főleg keresztény ibókkal szemben. Sir Ahmadu Bello, a szokotai Szarduana, a legfőbb muzulmán vallási méltóság, már az ötvenes évek végén kijelentette, hogy valaha a tenger sós vizében merítik meg a szent Koránt, vagyis végrehajtják az Izlám győzelmes előnyomulását a tengerig.

Amikor Nigéria megszűnt angol gyarmat lenni, kezdetben kompromisszum jött létre, az államfői tisztet az ibó Azikive, a miniszterelnöki hatalmat a muzulmán Sir Baleva kapta. A «kiegyezés» azonban nem tartott sokáig, az északi törzsek félretették az ibókat, választási terrorral, gyilkossággal és elnyomással kormányozták. A reakció nem maradt el: 1966 január 5-én ibó tisztek puccsot szerveztek, Baleva miniszterelnököt megölték. De a felkelést egy ibó tábornok, Ironzi verte le s katonai kormányt alakított. Ez a kormány azonban löporos hordón ült és nem is sokáig, mert a nyugtalanság egyre nagyobb lett, az északi országgrészekben ibó-ellenes akciók indultak. Egyre gyakrabban tűntek fel szudáni és egyiptomi ágensek Kano és Kaduna városában, s 1966 július végén a mozulmánok visszaütöttek: Ironzit és híveit legyilkolták s egy muzulmánbarát keresztény tábornokot, Govont állították az állam élére. Kegyetlen bosszúállás kezdődött, északon több mint 50.000 ibót lemészároltak. Az ibó férfiakkal tömegsírokat ásattak, aztán a sír szélén állókat legéppuskázták, a sírokra büszkélkedő táblákat helyeztek ezzel a felirattal: «Allah bosszúja a nyammarik felett!» (Nyammari az ibók muzulmán gúnyneve). Kereken egymillió ibó menekült el az északi tartományokból és a délkeleti országgrészben, amely később Biafra néven vált ismeretessé, keresett menedéket.

Ebben a délkeleti tartományban egész Nigéria egyik leggazdagabb kereskedőjének a fia, az Oxfordban végzett Ojukvu ezredes volt a katonai kormányzó. Az ibók kezdetben elfogadták Govon tábornok új föderalista rendszerét, csak ahhoz ragaszkodtak, hogy saját, önálló bizton-

sági szerveket tarthassanak: attól féltek ugyanis, és nem alaptalanul, hogy ha saját véderejük nincs, az ibó lakosság a központi kormány bosszújának áldozata lehet. Lagosz azonban nem teljesítette kívánságukat és ezért Ojukvu-val az élen, kikiáltották Biafra függetlenségét.

A lagoszi kormány nem volt hajlandó elfogadni ezt a helyzetet, annál is inkább, mert Biafra az egyik leggazdagabb országgrész, jelentős olajbevételekkel. Govon megindította tehát a háborút Biafra leverésére. Kereken egy évig a világ nem figyelte fel a dzsungelben folyó öldöklésre.

De csakhamar felemelte a szavát a pápa és a legtöbb keresztény egyház, különösen, miután jelentések érkeztek nemcsak a hadviselés kegyetlenségéről, hanem a biafraiakat tizedelő éhhalálról is. A nigériai központi kormány külügyminisztere egy alkalommal szemrebbenés nélkül kijelentette: «A kikezdetés a hadviselés legális eszköze.» A különböző Karitász-szervezeteknek és nemzetközi organizációknak hihetetlen nehéz diplomáciai küzdelmet kellett folytatniuk, hogy repülőgépekkel élelmet juttathassanak el a nyomorgó millióknak. A sűrűn lakott ibó-vidéken először a protein-hiány lépett fel a gyermekeknek, majd beköszöntött az éhhalál. A lagoszi kormány örökös tiltakozásával dacolva, a keresztény egyházak mégis megszervezték, az adott kereteken belül, az élelmiszerszállítást. Portugália rendelkezésre bocsátotta a biafrai partok előtt fekvő Szent Tamás szigetét, innen történtek a berepülések s ezzel millió és millió ember életét sikerült megmenteni.

Most, amikor Ojukvu feladta a harcot s a felkelő nap zászlója lebukott, a felelősséget sokan világszerte a függetlenségi harc vezetőjére igyekeznek hátrítani. A helyzet ismerői szemében azonban ez a vád alaptalan. Ojukvu és vezérekara nem hatalomvágyó klikk volt, mert ha csak erről lett volna szó, nem tarthatta volna magát majdnem három éven át a roppant túlerővel szemben. Az igazság az, hogy egész Biafra népe támogatta ezt a küzdelmet, amely a megsemmisítéstől való jogos félelemből keletkezett s a szó legszorosabb értelmében vett önvédelmi harc volt. Eszmei alapja pedig a népek önrendelkezési joga, gyakorlati eredője pedig az, hogy az angol gyarmati uralom idején nem egy afrikai ország határát önkényesen vonták meg, a nagyobbbtálatú koloniális érdek, s nem a népi, gazdasági, faji és vallási adottságok alapján.

A biafrai tragédiáért súlyos morális felelősség terheli a londoni kormányt s ugyancsak felelősség a Szovjetuniót. Ez a két hatalom szállította ugyanis a fegyvert a központi kormánynak s egyedül ez tette lehetővé a biafrai nép önvédelmi harcának leverését, egyáltalán a háborút. Pusztá-

ököllel, fegyver nélkül ugyanis nem lehet egy kilencmillió népet legyőzni. Anglia konkrét — és öns — érdeke a nigériai, illetve biafrai olaj megszerzése; a Szovjetunió fegyveres segítségének pedig oka az a szándék, hogy így lekötöztesse magának a lagoszi kormányt s Nigériát is elárassza, a régi jólbevált recept szerint, szovjet katonai és gazdasági tanácsadókkal. Azonkívül Moszkva a biafrai keresztények leverésének segítségével további érdemet szerzett Egyiptomban, amely szintén támogatta a nigériai muzulmánok által rendezett pogromokat. Biafrát, a keresztény egyházak humanitárius ténykedésén kívül egyedül csak Portugália segítette azzal, hogy megtűrt bizonyos kisebb fegyverszállításokat, továbbá Franciaország nyújtott diszkrét, de nem jelentékeny fegyveres támogatást.

Most, hogy Biafra összeomlott, számos tekintélyes európai lap élesen támadja az UNO vezetőit, amiért éveken át túrték egy kis nép következetes irtását és az önrendelkezési elv megcsúfolását. Nyugatnémetország vezető hetilapja, a «Rheinischer Merkur» ezt írja: «Az ENSZ, ez az állítólagos «béke»-szervezet hajlandó ugyan beavatkozni, ha Rodéziáról, Dél-Afrikáról, Portugáliáról, Kongóról vagy Algériáról van szó, de hallgat, ha kommunista agresszió történik, mint Magyarország és Csehszlovákia esetében, vagy kis nép sorsa forog kockán, mint most Biafrában.»

CSONKA EMIL

ÚJ MAGYAR TEHETSÉG

Lapunk július-augusztusi és októberi számában s az acheni Szent István ünnepség délutáni műsorában már megismerhetjük olvasóink a brüsszeli kis magyar zongoraművészt: Kubik Pétert.

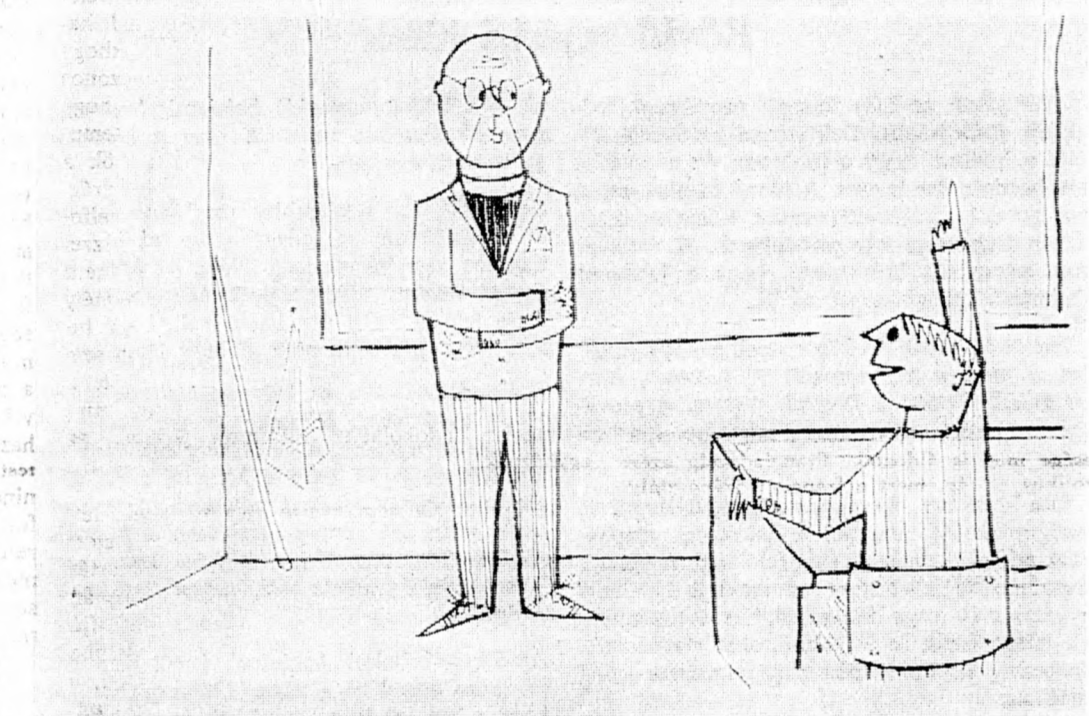
Most egy másik tehetséges magyar fiatal tűnt fel ismét Belgiumban: Csányi Margit.

1951-ben született Budapesten. Már elemista korában elkezdte zenei tanulmányait, majd a budapesti Zeneakadémia cselló-tanárának, Friss Antalnak lett kiváló növendéke. — Szüleiével együtt Belgiumba kerülve, ott is kitűnő eredménnyel folytatja zenei tanulmányait a Marchienne-i (Charleroi) zeneakadémián. Ezt bizonyítja két belgiumi újság: a «La Nouvelle Gazette» 1969 november 29-i és a «Le Rappel» 1969 november 30-i száma.

Mindkét lap beszámol az említett zeneakadémia 1969 november 27-i ünnepi hangversenyéről. Külön kiemelik, hogy Csányi Margit, mint az egész iskola első tanulója (minden tantárgyból — a nem kötelezőkből is — kitűnő eredménnyel vizsgázott) különleges kitüntetésben és jutalomban részesült. A «Le Rappel» a fényképét is közli. — Akik személyesen ismerik, azt is tudják róla, hogy tanulmányain kívül példás katolikus életével is kitűnik, jöllehet ő is mai fiatal.

Kívánjuk, hogy tehetségével és szorgalmával a zeneművészet minél magasabb fokára emelkedjék s így még gyakran legyen okunk és alkalmunk arra, hogy írjunk és halljunk róla!

S. L.

Edesapám kérdezeti: Ön római katolikus vagy holland katolikus?

Az élet könyvéből.

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN RÉSZESÜLTEK

Hollandiában:

Pongráz Michael Emil József, P. Emil és H. Stam fia, Haarlem-ben
Van Daalen Edina van Daalen Ewoud és Blackenstein Ilona leánya, Amstelveen-ben

Franciaországban:

Horváth Sophie Erzsébet, H. János és Farkas Klára leánya, Levallois-ban
Barócsi Erika, Lyon
Kaposi Barbara, Lyon
Bernard Olivier, B. Gérard és Müller Monika fia, Lyon
Zsombok Eloi, Zs. Mihály és Fraval Annie fia, Bourgoin (38)
Fraval Sylvie, F. Serge és Zsombok Erzsébet leánya, Bourgoin (38)
Kató Kristóf, Irigny (69)
Illés Guénaelle, Lyon
Péter Edit, Bourgoin (38)
Juránics Stéfán, La Clayette (71)
Magyar László és Zoltán, St Chamond (42)
Kiss Izabella, Bourgoin (38)
Fischaller Patrik, F. Franz és Szabó Klára fia, Lyon
Elekes Fabrice, E. Ferenc és Jocelyne Sauvage fia, Bourgoin (38)
Fekete Mátyás, Oyonnax (01)
Hiba Katalin, Lyon

Németországban:

Fülöp Ildikó, F. László és Ingeborg Grewen-

hagen leánya, nov. 24-én, Hannoverben
Simon Elvira, S. Tibor és Icsitovics Erzsébet leánya, 1969 okt. 19-én, Mannheimben
Marton Rudolf Tamás, M. József és Liebe Teréz fia, Stuttgartban

Svájcban:

Hornok László, H. Dezső és Magdolna fia, 1970 jan. 18-án, Genf-ben
Horváth Krisztina, H. Béla és Anikó leánya, La Tour de Peilz-ben
Irtási Janette, I. Rudolf és Szabó Klára leánya, Chantal-Zh.
Kiss Marianne Alice, K. László és Schneckenburger Alice leánya, Schaffhausenban
Benya Tamás Imre, Dr. Benya Ferenc és Hauk Mária fia, Fällenden-ben
Guha Flórián Dávid, G. Péter és Richter Katrin fia, Zürichben

HAZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Hollandiában:

Székely András és Palotás Erzsébet, Breda-ban
Henk Wijninga és Magyar Livia, Dordrecht-ben

Franciaországban:

Csomó János és Josiane Moiroud, Bourgoin (38)
Virágh Gábor és Laiber Zsuzsanna, Bourg (01)
Karmazsin István és Anne-Marie Bourgeade, Lyon-ban
Bánhegyi Tamás és Anne-Marie, Lafont, Lyon
Kövesdi László és Jacqueline Tissot, Lyonban
Augier Louis és Antal Erzsébet, La Roque-sur-Pernes (84)

Lábadi József és Raymonde Gelin, Macon (71)
Elekes Mihály és Irén Hamalian, Bourgoin (38)
Pálvölgyi Attila és Susanne Philipps, Ferney-Voltaire (01)
Móricz Ernő és Koledin Katalin, 1969 dec. 27-én, Montreuil-ben

Németországban:

Misch Sebő és Kemény Gizella, 1970 jan. 10-én, Stuttgartban
Föglein Zoltán és Lázár Gizella, Stuttgartban
Izsáki Ferenc és Bencsik Borbála, 1970 jan. 10., Philippsburgban
Kehli Ferenc és Menkő Eleonóra 1969 nov. 29., Lindau/B-ban

ARANYLAKODALOM

Schreiber József és felesége Dominika 1970 jan. 11-én tartották aranylakodalmukat Weil der Staat-ban, Stuttgart.

Svájcban:

Gousenberg Jean Daniel és Sal Judit 1969 dec. 13-án, Böttstein-ben

AZ ÖRÖK HAZÁBA KÖLTÖZTEK

Belgiumban:

Kovács János, 1969 nov. 25-án, Brüsszelben
Horváth István, 1969 nov. 24-én, Antwerpenben

Hollandiában:

Nagné Schwarz Lujza, 74 éves, 1969 jan. 7-én, Hágában

Franciaországban:

Bicán Mihály, 66 éves, Lyon

Anelli Ferenc, 22 éves, Nizza (sportbaleset)
Horváth Károly, 64 éves, Echirrolles (58)
Gál Boldizsár, 41 éves, Echirrolles (58)
Führer Erzsébet, 69 éves, La Roque-sur-Pernes
Balsay Ella, 95 éves, Menton (06)
Farkas Emerencián, 95 éves, Echirrolles (58)
Nagy Katalin, 6 éves, Frangy (74)
Asztalos István, Párizsban
Kiss Károlyné, Párizsban
Jary Ferenc, Párizsban

Németországban:

Horváth Sándor m. kir. alezredes, 1969 dec. 25., Elgersweier-ben
Falkai Jánosné szül. Paár Anna, 77 éves, Stuttgart-ban

Svájcban:

Roglataci Gyóni Zlinszky Sándor, 59 éves, Zürichben
Morocz Imre, 5 éves, Zürichben
Huguenin Gerthardné szül. Zemlyák Katalin, 60 éves, Zürichben
Dr. Ember Sándorné szül. Schaffner Friedel, 75 éves 1970 jan. 25-án, Zürichben

A BÉRMÁLÁS SZENTSÉGÉBEN RÉSZESÜLTEK

Svájcban:

Nagy István László, N. István és Ilona fia, 1969 dec. 7-én Lausanne-ban
Pintér Gertrud, P. László és Anna leánya, 1969 dec. 7-én, Lausanne-ban (Notre Dame-t.)

A holland kísérlet

Valahányszor Hollandián kívül járok, mindig felteszik a kérdést: Mi újság a Holland Egyházban? Mi az a «Holland kísérlet»? Néhány szóban nehéz elmondani, és egy rövid cikkben nem is lehet bővebben kitérni a problémákra. Most január 4-7. között zajlott le a «Pasztorális Zsinat» ötödik ülése. Noordwijkerhoutban több száz ember jött össze, ebből 108 szavazati joggal rendelkező, 150 újságíró és sokan mások.

A háromnapos tanácskozáson két témakör szerepelt: 1.) a szerzetesekről, és 2.) a papságról. Az eredeti cím lefordítva talán így adható vissza: Egy gyümölcsöző és megújuló papi-szolgálat felé.

Az első tervezet főbb pontjai: A szerzetesség rövid története. Második fejezetben a hollandiai szerzetesség helyzete. A harmadik fejezetben a szerzetesség jövőjéről és értelméről volt szó. A végén néhány pasztorális tanács és több oldal statisztikai adat.

A második tervezet a papságról szól, ennek a pontjai a következők: Az egyházi hivatal erős nyomás alatt van. (A papságot következetesen «ambt»-nak nevezi, ami inkább valami hivatalnak felel meg.) Az egyházi hivatalnak (papságnak) csak akkor van értelme, ha az Egyháznak is értelme van. A papság helyzete viszonylagos és támadható. Az átmeneti idők dinamikus papi-szolgálatot kívánnak. A papi hivatal gyakorlása kötelezettségeket ró és jogokat ad viselőjének. A hetedik fejezet címe ez volt és erről tárgyaltak legtöbbször: Különböző dolgok nem tűnnek halasztást.

VI. Pál pápa apostoli levelet intézett a holland

püspökökhöz december 24-én. A levelet az Osservatore Romano január 12-én publikálta. Ebben a levélben megemlíti a Szentatyát azt, hogy tudomása szerint a holland püspökök több pontban nem értenek egyet a tervezetekben közöltekkel. S utána Ő is felsorol egy-néhány nehézséget. Az Egyház pl. úgy van feltüntetve, mintha csak evlági küldetése lenne. A papságról úgy beszélnek, mintha az a keresztény közösségektől származó hivatal lenne. A celibátus elválasztása a papságtól szükségszerűnek van feltüntetve. Nehezményezik, hogy csak a férfiak lehetnek papok. A pápáról úgy beszélnek, mintha hivatalát nem Krisztustól kapta volna.

*

A fenti tömondatokból látható, hogy bizony sok téves felfogás, és tanbeli hiba fordul elő a tervezetekben. És ha elolvassa az ember a szövegeket, (az első tervezet 66 oldal és a második 75) akkor sem lesz világos a dolog. És így egészében sem lett világos, hogy tulajdonképpen mit is akarnak. A celibátus szerepelt talán a legtöbbször, és a következőt szavazták meg: A jövőben szentelés előtt ne kötelezzenek senkit celibátusra, nőtlenségre. Másodszor azok a papok, akik megnősültek, továbbra is gyakorolhassák papi hivatalukat. És harmadszor azoknak, akik a jövőben szeretnének megnősülni, ne gördítse nekik akadályt az útjába. — Szerintem egy háromnapos találkozásnak elég sovány eredménye ez.

Íme, ez a hollandiai kísérlet egyik pillanatfelvétele. Bár sok fejtegetésre és aggodalomra ad okot,

Rövid egyházi hírek

VI. Pál pápa az idén ünnepli pappászentelésének 50. évfordulóját. Dell'Acqua kardinális felhívta a hívőket, hogy a jubileumi év a pápáért való imádság éve legyen. A római híveket pedig arra kérte, hogy ajándékozzanak Róma egyik új telepén templomot egy plébániának. A vatikáni posta ugyancsak bejelentette, hogy a jubileum alkalmából különbséget ad ki.

Megkezdődött a Szentírás arab nyelvre fordítása. A modern módszerekről 50 szakember tartott szemináriumot a fordítók részére. A szemináriumot a Bibliatársaságok Világszövetsége rendezte.

A finn kormány törvényjavaslatot terjesztett az országgyűlés elé, amellyel a kolostorok alapításának eddigi tilalmát kívánja feloldani. A tilalom megszüntetése lehetőséget ad majd a katolikus egyháznak is, hogy Finnországban szerzetesrendek telepedjenek le és kolostorokat alapítsanak. Finnország 4,5 millió lakosából mindössze 2,800 katolikus.

A 40. Eucharisztikus Világkongresszus 1975-ban Melbourneben (Ausztrália) lesz. — jelentette be hivatalosan az Eucharisztikus Világmozgalom állandó bizottsága. A hely megválasztása a pápa beleegyezésével történt.

Az Osservatore Romano a Vatikán felhívatalos lapja január 1-től portugál nyelven is megjelenik.

Franciaországban is csökkent az elmúlt évben a szemináriumokba jelentkezők száma. 1968-ban még 810, 1969-ben már csak 475 volt a felvételekre jelentkezők száma.

Taipehben kínai nyelvű teológiai szakfolyóirat jelent meg. Az első szám 118 oldal terjedelemben több nyugati teológus tanulmányát is közli. A kiadó a katolikus Fújen-egyetem, amely a szakfolyóirattal szélesebb olvasóközönséget kíván elérni.

A Kinshasa-kongói katolikusok lapja, amelyet egy évvel ezelőtt a hatóságok betiltottak, ismét megjelenik. Az «Afrique Chrétienne» vallási, társadalmi, gazdasági, politikai témákban kíván tájékoztatni. A lap betiltásakor 22 ezres példányszámban jelent meg.

Ceylon kormány elutasította az UNO anyagi támogatását, amellyel a születésszabályozás programjának megvalósításához kívánt volna hozzájárulni. Az elhatározásban egyöntetűen támogatja a kormányt a katolikus, a hindu, a mozlem és a buddhista vallási közösség is.

Moszkva városában még 40 ortodox templomban lehet istentiszteletet tartani. Az egyházközösségeket tanácsok vezetik, tevékenységüket pedig állami szervek ellenőrzik.

Pápai Évkönyv az új 1970-es adatai szerint a Szentszékekkel jelenleg 68 ország tart fenn diplomáciai képviseletet.

Több egyházmegyében egyre gyakoribbak a délutáni temetési szertartások és gyászmisék is. Az újítás egyik indoklása között az szerepel, hogy a délelőtti tanítási idő miatt a hitoktatók, a ministránsok és kántorok egyre nehezebben érhetők

el. A délutáni munkaidő befejeztével ugyancsak nagyobb számban vehetnek részt a hívők is a gyászszertartásokon.

A Bogotában (Columbia) megjelenő legrégebbi és tradíciókban leggazdagabb lap, az «El Catolicismo» nem jelenik meg többé. Az állam és az egyház közötti nézeteltérések miatt a szerkesztőség felelős tagjai úgy határoztak, hogy tiltakozásul nem jelentetik meg többé a lapot.

Az «EXPO 70» oszakai világkiállítás március 15-én nyílik meg. Jelszava: Az emberiség haladása és harmóniája. A keresztény egyházak elhatározták, hogy — mint a kanadai világkiállítás is — közös pavilont építenek. A tervezésre neves művészek kaptak megbízást. A keresztény kiállítás fő témája «Szem és kéz» lesz, mert a kereszténység feladata világosságot terjeszteni és szolgálni.

Az északvietnámi hatóságok ismét nem adtak beutazási engedélyt a pápa különmegbízottjának, hogy a helyszínen tájékozzódjék az egyház helyzetéről. A püspököknek sem engedélyezik, hogy állandó, legalább írásbeli kapcsolatot tartsanak fenn Rómával, csupán néhány kivételes esetben tehetik ezt meg.

Az amerikai Alabama állam bíróságának döntése alapján a temetőkben többé nem alkalmazható a faji megkülönböztetés, vagyis négereket is szabad a fehéreknek fenntartott temetőbe temetni.

Róma városa az idén ünnepli fővárossá nyilvánításának 100 éves évfordulóját. Ebből az alkalmából a pápa felhívást intézett a város vezetőihez, hogy hatékony szociális intézkedésekkel biztosítson méltó lakhelyet a fővárosba özönlő, főleg délolaszországi lakosoknak, gondoskodjék kulturális ellátottságról és emberhez méltó munkahelyekről.

Brüsszelben ünnepi ülésen emlékeztek meg a belga katolikus hírügynökség fennállásának 25. évfordulójáról. Az egyház megújulása és tevékeny szerepe a társadalomban elképzelhetetlen az egyházzal szülő átfogó tájékoztatás nélkül — hangsúlyozta az ünnepi ülés egyik előadója.

A japán katolikus egyház 1969. évi adatai szerint Japánban a katolikusok száma 348.442. Az összlakosság ugyanakkor 102 millió. A statisztika első ízben közli külön a katolikus férfiak és nők számát. Az utóbbiaké jóval magasabb. Ennek oka az, hogy a nők nagy része olyan katolikus iskolákat látogatott, amelyeket szerzetesek vezetnek. — Japánban a világi papok száma 440., — a szerzeteseké 276, — a misszionáriusoké pedig 1165.

V. Kigeli király, a watussik utolsó uralkodója (Ruanda) európai körútja során sajtókonferenciákon ismertette népének sorsát. A watussik etiópiai származásúak és nagyjából katolikusok. Az 1962-ben kikiáltott függetlenség után a királynak és népe nagy részének menekülni kellett. Az otthon maradt watussik nagy részét legyilkolták, 1959-64. között 153.000-et. Jelenleg kb. 200 ezer watussi él külföldön táborokban, Ruandában pedig közel 500 ezer watussi maradt még.

mégis azt mondhatom, hogy a zsinat egy pozitív arca a holland egyháznak. Mert ezek a dolgok, ezek a problémák nemcsak azt a 108 «zsinati atyát és anyát» érdeklik, hanem a sajtót, a rádiót, a televíziót, a kényerest, a tejest, a susztert, a diákokat, stb... Sorolhatnám oldalakon keresztül, egyszóval mindenkit érdekel a dolog. Mindenhol erről beszélnek. Igaz legtöbbször olyan ostobaságokat mondanak, hogy az embernek a füle két-felé áll, és a haja az égnek, de beszélnek ezekről. Érdeklőket. Itt tudok talán eredményt elérni, de azoknál, akik nem érdeklődnek semmi iránt, azoknál mit lehet elérni? Nemcsak lázadásról van itt szó, hanem keresésről, és mondhatom őszinte keresésről. Az itteni egyház most van kamaszkorában. Eddig elnyomták, most a katolikus párt van a kormányon. A statisztikák szerint az országnak 41 százaléka katolikus, 41 százalékát teszik ki az összes protestáns egyházak és 18 százaléka egyházon kívülinek mondja magát. Ezek nem mindig hitetlenek, de nem tartoznak semmiféle vallási szervezethez.

A Zsinat előtt olvastam a tervezeteket, és a következőt írtam fel akkor magamnak emlékeztetőül: «Imádság, imádság, imádság és szentek szükségesei a papi és szerzetesi reformhoz».

P. MATYASOVICH HENRIK

a **HOLÉCZY - EGYÜTTES**

a téli hónapokban

a **Hotel «Gregory» -ban**

(Militär- Langstr. sarok)

játszik.

Asztalrendelés: Tel. (051) 25 22 02

Elérhető: a 31-es trolibuszon

a Hauptbahnhof-tól

Minden csütörtökön magyar műsor!

Keresünk

valódi vagy átképzett

SZERSZÁMLAKATOSOKAT

SZERSZÁMKÉSZÍTŐKET

nagy karosszériá

szerszámok gyártásához.

Csak valóban kitanult szakemberek jelentkezzenek, legalább 50 % német nyelvtudással!

6 hét próbaidő, véglegesítés után lakásszerzésben is segítünk.

Dr. MELEGHY K. G.

Werkzeugbau und Presswerk

5070 BERGISCH GLADBACH

Dr. HAMSÁG JENŐ

Flóra Gyógyszertára

szállít Magyarországra és a világot bármely részébe gyógyszereket.

Badenerstr 85,

8004 Zürich.

Tel. (051) 23 21 40

Magyar turistáknak kellemes szállás

a **Quisisana** pensioban

a Mariahilferstrasse mellett.

Wien 6, Windmühlg 6. T 57 33 41

Somlainé ILONA Stüberl-je

Kis magyar étterem

a Graben 14 sz házban

Wien 1. Bräunerstr 2. Tel. 52 61 91

Vasárnap is nyitva Csütörtök szünnap.

Lapzárta a hónap 15-én. Hirdetéseket pedig csak a hónap 12-ig fogadunk el.

Kész magyar konzervek — saját gyártmányú marhapörkölt — magyar csirke és kacska — mindenféle friss hús és füstöltárú — kirándulásra turisták számára kapható

Manczal és Tsa.

családi Rt.

hentesüzletében.

Továbbá beszerezhető nálunk kiváló véres- májas hurka, sütőkálmász és egyéb friss disznótoros áru!

Csak Svájc területére szállítunk!

Stockerstrasse 62, 8002 Zürich, Tel. (051) 25 13 56

Magyaros ajándéktárgyak —

különleges Pulloverek és Cocktail ruhák — a legújabb divatesszerek és divatkellékek nagy választékban a

«Boutique Liviában»

Forchstr. 16. — 8008 Zürich

(Kreuzplatz-nál) Tel. (051) 34 17 88.

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei

9000 St.Gallen, Gallsstr. 41. (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Postacsekk: Zürich Nr 80-31481

Bankcsekk: LLOYDS Bank

Europe LTD Zürich Nr. 45.854

Előfizetés egy évre: 8.— svájci frank

Egyes szám ára 0.70 svájci frank

Életünk — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen

Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische Buch-

druckerei, 9000 St.Gallen (Schweiz),

Gallsstr. 41 Tel. (071) 22 55 28

Bezugspreis jährlich: 8.— Sfr.

Életünk — Unser Leben

Verlag und Schriftleitung in der BRD.:

7000 Stuttgart O. Werastr. 65.

Fernruf: 43 37 86 Postcheckkonto: Ung.

Seelsorgeamt 2190 Postchechamt Stuttgart.

Verantwortlich: **P. Szöke János**

Erscheint monatlich

Bezugspreis jährlich: 8.— DM

Életünk (A Kereszt Népe)

(Het Kruisdragend Volk)

verschijnt maandelijks in Nederland

Administratie: Hobbemakade 51. Amster-

dam. Post giro: «A Kereszt Népe»

Amsterdam. Nr 1462200 Tel 020-736891

Redaktie: **P. Matyasovich Henrik**

Houtlan 4. Nijmegen

bijdrage voor een jaar fl. 8.—

Életünk — Unser Leben

Verlag und Schriftleitung in der Schweiz:

9053 Teufen. App. «Fernblick»

Telephone: (071) 33 11 49

Postcheckkonto: Sparkassa der Adminis-

tration. St.Gallen. 90 636

Verantwortlich: **Dr. Vecsey Lajos**

Életünk — (Magyar Ház)

Megjelenik havonta — Verschijnt maan-

delijs — Periodique mensuel

Szerkesztő és kiadó: **P. Salamon László**

Brüsszel 5. Gewijde Boomstraat 123.

123 rue de l'Arbre Bénit Bruxelles 5.

Tel. (02) 48 53 36

C.C.P.: «Magyar Ház» Nr. 68516 Bruxelles

Életünk — Notre Vie

9, rue des Deux Gares. Paris 10.

Tel.: COM 74 32

Postacsekk: Paris 13 419 57

Directeur de la Publication:

P. Dr. Ruzsik Vilmos Előfizetés egy

évre 12.— Fr Egyes szám ára 1.— Fr.

Ausztriai szerkesztők:

P. Dr. Radnai Tibor

1010 Wien. Stephansplatz 5. Tel 0222 52 00 222

Dr. Iván László 4020 Linz/Donau, Senefelderstr 6. Tel. 42 5 86.

Életünk

Redaktion für Skandinavien

Ungerska Siälavarden

P. Solymár János S. J.

Drottningg. 88 B. ö. g.

11136 Stockholm C.

Tel.: 111636. Postgiro: 40 43 15.